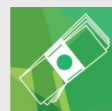

Különjelentés

A nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek Bizottság általi értékelése

összességében megfelelő, de a végrehajtás terén továbbra is vannak kockázatok

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

Tartalomjegyzék

	Bekezdés
Összefoglalás	I–X
Bevezetés	01–16
A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz	01–03
Helyreállítási és rezilienciaépítési tervek	04–08
A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek elkészítésének és értékelésének folyamatán belüli feladat- és felelősségi körök	09–15
Tagállamok	09–10
Bizottság	11–13
Tanács	14–15
A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek benyújtásának és értékelésének aktuális állása 2022. június 1-jén	16
Az ellenőrzés hatóköre és módszere	17–22
Észrevételek	23–111
A belső eljárások és a tagállamoknak nyújtott támogatások megfelelőek voltak ugyan, de nem voltak mindig nyomon követhetők, és esetenként időbeli korlátokba ütköztek	23–39
A Bizottság belső eljárása megfelelő volt ugyan, de nem volt mindig nyomon követhető	24–33
A Bizottság tagállamoknak nyújtott iránymutatása és támogatása megfelelő volt ugyan, de időbeli korlátokba ütközött	34–39
A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek valószínűleg hozzájárulnak a hat pillérhez, de az országspecifikus ajánlások megvalósítása terén továbbra is hiányosságok mutatkoznak	40–53
A Bizottság értékelése igazolta, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek – változó mértékben ugyan, de – hozzájárulnak a hat pillérhez	40–44
A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek foglalkoznak ugyan az országspecifikus ajánlásokkal, de e téren továbbra is hiányosságok mutatkoznak	45–53

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközön belül meghatározott kulcsfontosságú feltételek értékelése megfelelő volt ugyan, de nem volt teljesen átlátható	54–76
A Bizottság értékelése elismerte a jelentős károkozás elkerülését célzó elv teljesítését, de a kompenzációs intézkedésekre irányuló mérföldkövek vagy célok nem kerültek módszeresen beépítésre	56–61
A Bizottság ellenőrizte, hogy a mintában szereplő intézkedések hozzájárulnak-e a zöld és a digitális átálláshoz	62–65
A becsült költségekkel kapcsolatos minősítés bizonyos intézkedésekre vonatkozó információk hiányát tükrözte	66–72
A folyósítási profilok nem a mögöttes mérföldkövek és célok költségeit tükrözték, hanem tárgyalások eredményeképp születtek	73–76
A Bizottság értékelése nyomán javult a mérföldkövek és célok minősége, de néhány fontos kérdéssel még nem foglalkoztak	77–96
A Bizottság értékelési folyamata átfogó volt	79–81
Egyes mérföldkövek és célok nem egyértelműek	82
Egyes esetekben a végrehajtás legfontosabb szakaszait nem fedik le teljes mértékben mérföldkövek és célok	83–84
Bizonyos intézkedések mérföldkövei és céljai azt mutatják, hogy azok 2026. augusztus 31. után fognak teljesülni	85–86
A Bizottság iránymutatása a hatásmutatók helyett a teljesítménymutatókat részesíti előnyben	87–89
A mérföldkövek és célok meghatározásának koncepciója tagállamonként eltérő	90–96
A nyomonkövetési és kontrollintézkedések bizottsági értékelése átfogó volt ugyan, de részben olyan rendszereken alapult, amelyeket még be sem vezettek	97–111
A tagállami nyomonkövetési és végrehajtási intézkedések bizottsági értékelése átfogó volt ugyan, de részben olyan rendszereken alapult, amelyeket még be sem vezettek	98–105
Az ellenőrzési és kontrollintézkedések bizottsági értékelése megfelelő volt ugyan, de gyakran a még teljesítésre váró követelményektől függött	106–111
Következtetések és ajánlások	112–121

Mellékletek

I. melléklet. – A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek értékelési kritériumai és minősítése

II. melléklet. – A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek benyújtásának és értékelésének aktuális állása 2022. június 1-jén

III. melléklet. – A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek fő jellemzőinek áttekintése az ellenőrzési mintában szereplő hat tagállam esetében

IV. melléklet. – A mintában szereplő hat tagállamban kiválasztott intézkedések

V. melléklet. – A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek hat pillére és a Bizottság által az ellenőrzési mintában szereplő hat tagállam esetében a tervekhez jelentősen hozzájárulóként értékelt komponensei

VI. melléklet. – A Bizottság által a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek becsült összköltségeivel kapcsolatban feltárt hiányosságok áttekintése az ellenőrzési mintában szereplő hat tagállam esetében

VII. melléklet. – A tagállamok ellenőrzési és végrehajtási struktúráinak áttekintése az ellenőrzési mintában szereplő hat tagállam esetében

VIII. melléklet. A végrehajtásra, a nyomon követésre és a kontrollrendszerekre vonatkozó egyedi mérföldkövek áttekintése a mintában szereplő hat tagállam esetében

IX. melléklet. – A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz maximális pénzügyi hozzájárulása az európai strukturális és beruházási alapok felhasználási arányához és allokációihoz viszonyítva

Rövidítések

Glosszárium

A Bizottság válaszai

Időrendi áttekintés

Ellenőrző csoport

Összefoglalás

I 2020 júliusában az Európai Tanács a Covid19-világjárványra válaszul megállapodott egy több mint 800 milliárd euró összegű helyreállítási alap, a NextGenerationEU eszköz létrehozásáról. Ennek központi eleme a (folyó árakon) összesen akár 723,8 milliárd eurót is kitevő Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz célja, hogy enyhítse a világjárvány gazdasági és társadalmi hatásait, valamint fenntarthatóbbá és a jövőre nézve reziliensebbé tegye az uniós gazdaságokat és társadalmakat, különös hangsúlyt helyezve a zöld és digitális átállásra.

II A tagállamok – hogy részesülhessenek a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében nyújtott támogatás előnyeiből – nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervjavaslatokat nyújtottak be a Bizottsághoz. A Bizottság feladata, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szülő rendeletben meghatározott kritériumok alapján értékelje a helyreállítási és rezilienciaépítési terveket, és e tekintetben iránymutatást és támogatást nyújtson a tagállamoknak.

III Ez az ellenőrzés az első a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt érintő számvevőszéki ellenőrzések sorában. Kiválasztottunk egy hat tagállamból álló mintát, és megvizsgáltuk, hogy a Bizottság megfelelően értékelte-e a helyreállítási és rezilienciaépítési terveket, valamint ellenőriztük, hogy az értékelési folyamatot és a tagállamoknak nyújtott iránymutatást hatékonyan irányították-e, ezek biztosították-e, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek relevánsak legyenek a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz célkitűzéseinek megvalósítása szempontjából, valamint megfeleljenek az RFF-rendeletben meghatározott feltételeknek. Ezen ellenőrzés eredményeit bármely jövőbeli bizottsági értékelés hasznosíthatja, különösen a helyreállítási és rezilienciaépítési tervmódosítások benyújtása kapcsán, és az rávilágít azokra a kockázatokra és kihívásokra, amelyek befolyásolhatják e tervek végrehajtását.

IV Következtetésünk szerint az eljárás összetettségét és az időbeli korlátokat is figyelembe véve a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek bizottsági értékelése összességében megfelelő volt. Az eljárással kapcsolatban azonban több hiányosságot, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz sikeres végrehajtásával kapcsolatban pedig több kockázatot tártunk fel.

V A Bizottság értékelését átfogó belső iránymutatások és ellenőrzőlisták alapján végzi, de az értékelők ezeket nem rendszeresen, illetve nem egységesen használták a minőségi értékelés során. A Bizottság végső értékelését alátámasztó fő dokumentumok rendelkezésre álltak ugyan, de azokat nem lehetett minden esetben könnyen nyomon követni. A Bizottság támogatást nyújtott a tagállamoknak a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek kidolgozásakor, és iránymutatásokat tartalmazó dokumentumokat adott ki. Mindazonáltal megkönnyítette volna a folyamatot, ha a Bizottság aktívabb szerepet vállal a bevált gyakorlatok tagállamok közötti cseréjének előmozdításában.

VI Ami a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz szakpolitikai célkitűzéseit illeti, arra a következtetésre jutottunk, hogy a bizottsági értékelés igazolta, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek valószínűleg hozzájárulnak mind a hat pillérhez, és ezáltal az eszköz szempontjából releváns szakpolitikai területekhez, de ennek mértéke változó, és hatásuk csak a gyakorlatban fog megmutatkozni. A tagállamok továbbra sem foglalkoztak az országspecifikus ajánlásokban, különösen a 2019. évi ajánlásokban foglalt néhány fontos szemponttal, amelyek rendszeres strukturális változásokat jeleznek.

VII Ami az eszköz alapvető feltételeinek való megfelelést illeti, a bizottsági értékelés arra az eredményre jutott, hogy valószínűleg az ellenőrzési mintánkban szereplő intézkedések egyike sem okoz jelentős károkat a környezetre nézve. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe azonban nem kerültek módszeresen beépítésre a környezeti hatások mérséklésére irányuló intézkedések sem mérőföldkő, sem cél formájában, és előfordulhat, hogy a jelentős károkozás elkerülését célzó elvvel nem összhangban lévő intézkedéseket az Eszközhöz kívüli forrásokból finanszírozzák. A becsült költségek bizottsági értékelése bizonyos intézkedések esetében információhiányt mutatott ki. A folyósítási profilok nem a mögöttes költségeket tükrözték, hanem tárgyalások eredményeképp születtek. A Bizottság azt is ellenőrizte, hogy a mintában szereplő intézkedések adott esetben hozzájárultak-e a zöld és digitális átálláshoz.

VIII A Bizottság értékelése javította a mérőföldkövek és célok minőségét, de némelyikük nem volt egyértelmű vagy nem fedte le az intézkedés végrehajtásának összes főbb szakaszát. Megállapítottuk továbbá, hogy a mérőföldkövek és a célok a hatás helyett általában inkább az output mérésére korlátozódnak, valamint a mérőföldkövek és célok meghatározásakor a tagállamok nem alkalmaztak minden esetben összehangolt megközelítést.

IX A tagállamok által javasolt nyomonkövetési és kontrollintézkedések bizottsági értékelése helyesen feltárta a további intézkedéseket igénylő hiányosságokat és elégtelenségeket. Az értékelés azonban bizonyos mértékig olyan rendszerek leírásán alapult, amelyek még kialakításra vártak. Megjegyezzük továbbá, hogy néhány tagállam úgy döntött, hogy nem használja a Bizottság adatbányászati és kockázatértékelő eszközét, ami csökkentheti e rendszer általános hasznosságát, és növelheti annak kockázatát, hogy bizonyos csalások és kettős finanszírozások felderítetlenül maradnak az érintett tagállamban.

X E megállapításaink alapján javasoljuk, hogy a Bizottság:

- javítsa az értékelési eljárásokat és a dokumentációt;
- a tagállamok körében mozgátsa elő a bevált gyakorlatok cseréjét;
- kövesse nyomon a végrehajtott intézkedések országspecifikus ajánlásokhoz való hozzájárulását;
- javítsa az átláthatóságot és a jelentős károkozás elkerülését célzó elv nyomon követését;
- biztosítsa, hogy a mérföldköveket és a célokat megfelelően meghatározzák és azokra egyértelmű ellenőrzési mechanizmusok vonatkozzanak;
- ellenőrizze a nyomon követésre és a kontrollokra vonatkozó egyedi mérföldköveknek való megfelelést, és ösztönözze a bizottsági adatbányászati és kockázatértékelő eszköz használatát.

Bevezetés

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz

01 2020 júliusában az Európai Tanács a Covid19-világjárványra válaszul megállapodott egy (folyó árakon) több mint 800 milliárd euró összegű ideiglenes helyreállítási eszköz, a NextGenerationEU létrehozásáról. Központi eleme a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF). A (folyó árakon) összesen akár 723,8 milliárd eurót kitevő eszköz – amelyből 338,0 milliárd euró vissza nem térítendő támogatás és 385,8 milliárd euró hitel – értékét tekintve a 2021–2027-es új többéves pénzügyi keret mintegy kétharmadának felel meg, és ez az eddigi legnagyobb uniós eszköz.

02 A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz célja a Covid19-világjárvány gazdasági és társadalmi hatásainak enyhítése, valamint az európai gazdaságok és társadalmak fenntarthatóbbá és reziliensebbé tétele, valamint annak biztosítása, hogy felkészültebbek legyenek a zöld és digitális átállással kapcsolatos kihívásokra és lehetőségekre. Az Eszköz kiadásaiból fogják finanszírozni a – hat pillérre tagolódó¹ – uniós jelentőségű szakpolitikai területeken folyó beruházásokat és reformokat (lásd: [1. ábra](#)).

1. ábra. Az RRF által támogatott szakpolitikai területek (hat pillér)

Forrás: Európai Számvevőszék, az [RRF-rendelet](#) alapján.

Fotók: ©Depositphotos.

¹ A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szemben az [\(EU\) 2021/241 rendelet](#) 3. cikke.

03 A tagállamonkénti pénzügyi hozzájárulást az RRF-rendelet I–III. mellékletében meghatározott allokációs kulccsal összhangban állapítják meg. Az RRF-rendelet értelmében a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz teljesítményalapú eszköz, vagyis a tagállamok akkor juthatnak finanszírozáshoz, ha teljesítenek bizonyos minőségi mérföldköveket és mennyiségi célokat.

Helyreállítási és rezilienciaépítési tervek

04 A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből nyújtott támogatás igénybevételéhez a tagállamok 2020. október közepétől nyújtották be a Bizottsághoz nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terveik tervezetét, a végleges helyreállítási és rezilienciaépítési terveket pedig az RRF-rendelet 2021. február 12-i hatálybalépésétől² kezdve, bizonyos kritériumoknak és feltételeknek megfelelően nyújtották be. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tematikus komponensek keretében (pl. éghajlatbarát mobilitás vagy az oktatás digitalizálása) csoportosított intézkedésekből – beruházásokból vagy reformokból – állnak.

05 A Bizottság az RRF-rendelet 19. cikkének (3) bekezdésében meghatározott 11 kritérium alapján értékeli a helyreállítási és rezilienciaépítési terveket (lásd: [1. táblázat](#)).

1. táblázat. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek értékelési kritériumai

Kategória	Kritériumok
Relevancia	1. kritérium – hozzájárul-e mind a hat pillérhez;
	2. kritérium – eredményesen kezeli-e az európai szemeszter folyamata keretében, különösen a 2019-es és 2020-as országspecifikus ajánlásokban meghatározott kihívásokat;
	3. kritérium – hozzájárul-e a növekedési potenciál, a munkahelyteremtés és a reziliencia megerősítéséhez;
	4. kritérium – kizárólag olyan intézkedést tartalmaz-e, amely megfelel a „jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek”;
	5. kritérium – hozzájárul-e a zöld átálláshoz (az éghajlat-politikai kiadások tekintetében becsült összköltségek legalább 37%-a);
	6. kritérium – hozzájárul-e a digitális átálláshoz (a becsült összköltségek legalább 20%-a);

² Az (EU) 2021/241 rendelet.

Kategória	Kritériumok
Eredményesség	7. kritérium – a helyreállítási és rezilienciaépítési terv az intézkedései révén tartós hatást gyakorol-e;
	8. kritérium – gondoskodik-e a végrehajtása nyomon követésére vonatkozó intézkedésekről, többek között mérföldkövekről, célokról és kapcsolódó mutatókról;
Hatékonyság	9. kritérium – szolgál-e a helyreállítási és rezilienciaépítési terv becsült összköltségére vonatkozó észszerű és valószerű indokolással;
	10. kritérium – gondoskodik-e olyan kontrollrendszerekről és intézkedésekről, amelyek megelőzik, feltárják és korrigálják a korrupciót, a csalást, a szabálytalanságokat, az összeférhetetlenséget és a kettős finanszírozást;
Következetesség	11. kritérium – tartalmaz-e olyan intézkedéseket, amelyek koherens fellépéseket jelentenek.

Forrás: Európai Számvevőszék, az [RRF-rendelet](#) alapján.

06 Az értékelési iránymutatásoknak³ megfelelően a Bizottság általában „A”, „B” vagy „C” minősítést adhat az egyes kritériumokat illetően, ahol az „A” a legmagasabb, a „C” pedig a legalacsonyabb minősítést jelenti. A 11 kritérium közül kettő – a jelentős károkozás elkerülését célzó elv és a kontrollrendszerek – esetében csak „A” vagy „C” minősítés adható (a minősítések áttekintése az [I. mellékletben](#) található).

07 Ahhoz, hogy egy helyreállítási és rezilienciaépítési terv pozitív értékelést kapjon, legalább a következő végső minősítéseket kell elérnie:

- o a 2. kritérium (országspecifikus ajánlások), a 3. kritérium (növekedési potenciál, munkahelyteremtés és reziliencia), az 5. kritérium (zöld átállás) és a 6. kritérium (digitális transzformáció) esetében „A”;
- o a többi hét kritérium esetében többségében „A”;
- o „C” nem lehet.

08 A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek többször is értékelhetők.

Az ellenőrzésünk által érintett kezdeti bizottsági értékelésen túlmenően a helyreállítási és rezilienciaépítési tervet akkor is értékelni kell, ha a tagállam aktualizált, felülvizsgált vagy módosított változatot nyújt be, konkrétan:

- o ha a vissza nem fizetendő támogatáshoz nyújtott maximális pénzügyi hozzájárulás 2022. júniusi aktualizálását követően a tagállam aktualizálja tervét;

³ Az (EU) 2021/241 rendelet V. melléklete.

- o az eredetileg benyújtott helyreállítási és rezilienciaépítési terv módosítását kérelmezi, mert objektív körülmények miatt a terv és a benne foglalt mérföldkövek és célok többé már részben vagy egyáltalán nem elérhetőek (az RRF-rendelet 21. cikkének (1) bekezdése)
- o hitel formájában támogatást kér a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből. A tagállamok a helyreállítási és rezilienciaépítési terv benyújtásakor vagy a 2023. augusztus 31-ig terjedő időszakon belül más időpontban hiteltámogatást kérhetnek. Ez utóbbi esetben a kérelemhez csatolni kell egy felülvizsgált helyreállítási és rezilienciaépítési tervet, amely további mérföldköveket és célokat is tartalmaz (az RRF-rendelet 14. cikkének (2) bekezdése).

A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek elkészítésének és értékelésének folyamatán belüli feladat- és felelősségi körök

Tagállamok

09 Az RRF-rendelet 18. cikkének (4) bekezdésével összhangban a tagállamok felelnek a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek kidolgozásáért. A tagállamoknak a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek kidolgozása és értékelése során együtt kell működniük a Bizottsággal, és a Bizottság rendelkezésére kell bocsátaniuk az általa kért minden kiegészítő információt.

10 A tagállamok később is módosíthatják vagy felülvizsgálhatják helyreállítási és rezilienciaépítési terveiket, ha a tervek már nem megvalósíthatóak, vagy azokban hiteltámogatás felhasználására vonatkozó kiegészítő mérföldköveket vagy célokat kell feltüntetni (lásd: **08.** bekezdés).

Bizottság

11 A Bizottság feladata, hogy a tagállamokkal szorosan együttműködve értékelje a helyreállítási és rezilienciaépítési terveket. Az RRF-rendeletben meghatározott különböző kritériumoknak és feltételeknek való megfelelés biztosítása érdekében iránymutatást és támogatást nyújt a tagállamok számára.

12 Az értékelési folyamat folyamatos párbeszéden alapul, amely már a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek hivatalos benyújtása előtt kezdetét veszi. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv benyújtását követően a Bizottságnak két hónapja van arra, hogy a tagállammal közösen megoldja a fennmaradó kérdéseket, valamint további

információkat vagy módosításokat kérjen, mielőtt véglegesíti az értékelését és benyújtja a tanácsi határozatra irányuló hivatalos javaslatát. Az érintett tagállamok és a Bizottság szükség esetén megállapodhatnak ezen értékelési határidő észszerű időtartammal történő meghosszabbításáról⁴.

13 A Tanács jóváhagyását követően a Bizottság valamennyi tagállammal operatív megállapodást köt, amely magában foglalja a végrehajtás részletes technikai szempontjait, többek között az ütemtervet, a mérföldkövek és célok kiegészítő időközi lépéseit, valamint a mögöttes adatokhoz való hozzáférés biztosítására vonatkozó szabályokat.

Tanács

14 A Tanácsnak a Bizottság javaslata alapján négy héten belül tanácsi végrehajtási határozat formájában jóvá kell hagynia a helyreállítási és rezilienciaépítési terv értékelését⁵. A módosított és felülvizsgált terveket (lásd: **08.** bekezdés) a Tanácsnak is el kell fogadnia.

15 A 2021. december 31-ig elfogadott tanácsi végrehajtási határozatok esetében a tagállam 13%-os előfinanszírozást igényelhet. Minden későbbi kifizetés a tagállam által a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásával kapcsolatban beszámolt (és a Bizottság által értékelt) előrehaladáson alapul. A kifizetések folyósítása tekintetében a Bizottság előzetes értékelését a Gazdasági és Pénzügyi Bizottságnak továbbítja véleményezésre. A Bizottság az RRF-rendelet 24. cikkének (4) bekezdésében meghatározottak szerint az értékeléséhez figyelembe veszi ezt a véleményt.

A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek benyújtásának és értékelésének aktuális állása 2022. június 1-jén

16 2022. június 1-ig – Hollandia kivételével – az összes tagállam hivatalosan benyújtotta helyreállítási és rezilienciaépítési tervét. A Bizottság 25 helyreállítási és rezilienciaépítési tervet pozitívan értékelt a **2. ábrában** feltüntetett minősítésekkel, ellenben Magyarország értékelése az ellenőrzés idején még nem fejeződött be (lásd: **II. melléklet**).

⁴ Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikkének (1) bekezdése.

⁵ Az (EU) 2021/241 rendelet (20) cikke.

2. ábra. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek minősítése, aktuális helyzet 2022. június 1-jén

Szám	Tagállam	AT	BE	BG	CZ	CY	DE	DK	EE	EL	ES	FI	FR	HU	HR	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	SE	SI	SK	RO
	Értékelési kritériumok																											
1)	Kiegyensúlyozott válaszlépés	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A
2)	Országspecifikus ajánlások	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A
3)	Növekedés, reziliencia és társadalmi hatás	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A
4)	A jelentős károkozás elkerülését célzó elv	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A
5)	Zöld cél	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A
6)	Digitális cél	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A
7)	Tartós hatás	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A
8)	Nyomon követés és végrehajtás	A	A	A	B	A	A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A
9)	Költségszámítás	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B		B	B	B	B	B	B	B		B	B	B	B	B	B
10)	Kontrollrendszerek	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A
11)	Következetesség	A	B	A	B	A	A	A	B	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A	A		A	A	A	A	A	A

Forrás: Európai Számvevőszék, [bizottsági szolgálati munkadokumentumok](#) alapján.

Az ellenőrzés hatóköre és módszere

17 Ez az ellenőrzés a Számvevőszék azon prioritásán alapul, hogy foglalkozzon a Covid19-világjárványra adott, különböző szakpolitikai területeket, többek között a gazdasági kormányzást érintő uniós válaszlépésekkel, megvizsgálva, hogy az eddigi legnagyobb uniós eszköz helyes irányba halad-e. Az ellenőrzés betekintést nyújt az érdekelt felek számára a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek értékelésébe. Célunk, hogy az ellenőrzés megállapításai beépüljenek az értékelési folyamat jövőben – különösen a módosított vagy felülvizsgált helyreállítási és rezilienciaépítési tervek benyújtásával kapcsolatban – szükségessé váló esetleges módosításaiba. Bár ez a jelentés elsősorban a Bizottság értékelési munkájára összpontosít, azokra a kockázatokra és kihívásokra is rávilágít, amelyek befolyásolhatják a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtását.

18 Ez az ellenőrzés az első a NextGenerationEU-val és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel kapcsolatban tervezett ellenőrzéseink sorában. Ez az ellenőrzés nem terjed ki RRF-rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosítására irányuló bizottsági javaslatra⁶. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek vonatkozó bizottsági értékelés helytállóságát a következők értékelésével kívánjuk megvizsgálni:

- világosak voltak-e a Bizottság belső eljárásai és alkalmazták-e azokat, elégséges volt-e a tagállamok számára nyújtott iránymutatás és betartották-e azokat, valamint eredményes volt-e a tagállamoknak nyújtott támogatás;
- biztosította-e a bizottsági értékelés a következőket:
 - a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek megfelelően hozzájáruljanak a hat pillérhez, valamint hatékonyan kezeljék az országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások összességét vagy jelentős részét;
 - a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben szereplő intézkedések megfeleljenek az RRF-rendeletben meghatározott kulcsfontosságú feltételeknek (zöld és digitális átállás, a jelentős károkozás elkerülését célzó elv, költségek);
 - a mérföldkövek és célok egyértelműek és reálisak;

⁶ Az RRF-rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosítására irányuló bizottsági javaslat, [COM\(2022\) 231](#).

- a javasolt nyomonkövetési és kontrollintézkedések megfelelőek legyenek.

19 Ellenőrzési kritériumaink a következőkből erednek:

- o (főként az RRF-rendeletben foglalt) szabályozási követelmények;
- o a Bizottság belső szabályai és eljárásai (pl. utasítások és iránymutatások).

20 Értékelésünk egy hat tagállamból álló mintán alapul: a négy olyan tagállam, amelyek abszolút értékben a legnagyobb vissza nem térítendő támogatásban részesül (Németország, Spanyolország, Franciaország és Olaszország), valamint a két olyan tagállam, amely a 2020. évi bruttó hazai termékéhez viszonyítva a legnagyobb vissza nem térítendő támogatásban részesül (Görögország és Horvátország). A hat helyreállítási és rezilienciaépítési terv több szempontból is különbözik egymástól. A **III. melléklet** ismerteti e tervek néhány jellemzőjét. Ezenkívül reprezentatív mintát készítettünk, és a mintánkban szereplő hat tagállam mindegyike esetében a lényegesség szempontja alapján (legmagasabb költség) kiválasztottunk hét intézkedést a következő tematikus területeken: „közlekedés”, „zöld”, „digitális”, „egészségügy” és „egyéb” a beruházások esetében, valamint „költségvetési” és „szociális” a reformok esetében. A mintában szereplő 42 intézkedést a **IV. melléklet** mutatja be. Elvégeztük továbbá a mintánkban szereplő hat helyreállítási és rezilienciaépítési terv mérföldköveinek és céljainak általános elemzését, hogy képet kapjunk a mérföldkövek és célok sajátosságairól és időbeli eloszlásáról, illetve arról, hogy a tagállamok milyen módszerekkel határozták meg azokat.

21 E hat tagállam esetében a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tervezetének kezdeti benyújtásától a végső értékelésig és a tanácsi végrehajtási határozatra irányuló javaslat benyújtásáig terjedően a 11 értékelési kritériumból 8 alapján (1., 2., 4–6., 8–10.; lásd: **1. táblázat**) megvizsgáltuk a Bizottság értékelési folyamatát. Ellenőrzésünk így a 2020 októbere (a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek első tervezeteinek benyújtása) és 2022 júniusa közötti időszakot fedte le. Az ellenőrzés viszont nem terjedt ki a tanácsi végrehajtási határozatra irányuló javaslattal kapcsolatos tanácsi jóváhagyási folyamatra.

22 Elemeztük a Bizottság által rendelkezésre bocsátott dokumentációt, beleértve a hat tagállammal az értékelési folyamat keretében folytatott releváns levelezést is. Kikértük továbbá a Bizottság és az érintett nemzeti hatóságok munkatársainak véleményét. Ezenfelül pedig a jelentés főbb észrevételeit egy szakértői csoporttal is megvitattuk.

Észrevételek

A belső eljárások és a tagállamoknak nyújtott támogatások megfelelőek voltak ugyan, de nem voltak mindig nyomon követhetők, és esetenként időbeli korlátokba ütköztek

23 A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek újszerűsége és összetettsége miatt a Bizottság esetében megfelelő belső eljárásokra volt szükség, a tagállamok számára pedig megfelelő támogatást kellett nyújtani a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek elkészítéséhez. Megvizsgáltuk, hogy a Bizottság:

- hatékonyan irányította-e belső eljárásait ahhoz, hogy mozgósítsa a szervezeten belüli tudást, és biztosítsa belső iránymutatásainak következetes és átlátható alkalmazását;
- egyértelmű és időszerű iránymutatást és támogatást nyújtott-e a tagállamoknak.

A Bizottság belső eljárása megfelelő volt ugyan, de nem volt mindig nyomon követhető

24 A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz szakpolitikai irányítását egy magas szintű irányítóbizottság keretében végzik, amelynek elnöke az Európai Bizottság elnöke, tagja pedig a három ügyvezető alelnök, a gazdasági biztos, a főtitkár, az új Helyreállítási és Rezilienciaépítési Munkacsoport (RECOVER) vezetője és a Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság (DG ECFIN) főigazgatója. Az irányítóbizottság a helyreállítási és rezilienciaépítési terv folyamatának valamennyi lépését felügyeli, tervjavaslat kapcsán a tagállamokkal való korai kapcsolatfelvételtől a végleges terv végrehajtásáig és a terv mérföldköveinek és céljainak teljesítéséig. Megbeszéléseiről rendszeresen jelentést tesz a biztosi testületnek. E testület felel a tanácsi végrehajtási határozatra irányuló javaslat jóváhagyásáért.

25 A RECOVER munkacsoportot 2020. augusztus 16-án hozták létre a Főtitkárságon belül, és a Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatósággal közösen felel az Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásának irányításáért és annak európai szemeszterrel való összehangolásáért. A RECOVER és a DG ECFIN feladatai közé tartozik továbbá, hogy szükség esetén a többi szakpolitikai főigazgatóságot is bevonja a folyamat valamennyi szakaszába.

26 E célból a RECOVER és a Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság heti rendszerességgel koordinációs értekezleteket tartott, és az „országcsoporthoz” keresztül rendszeresen együttműködött a többi főigazgatósággal. Ezek az országcsoporthoz az európai szemeszter meglévő csoportjaira épülnek, de ezekben a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek által lefedett különböző szakpolitikai területekkel kapcsolatban szükséges szakértelem biztosítása érdekében az összes érintett főigazgatóság által rendelkezésre bocsátott szakértők is részt vesznek.

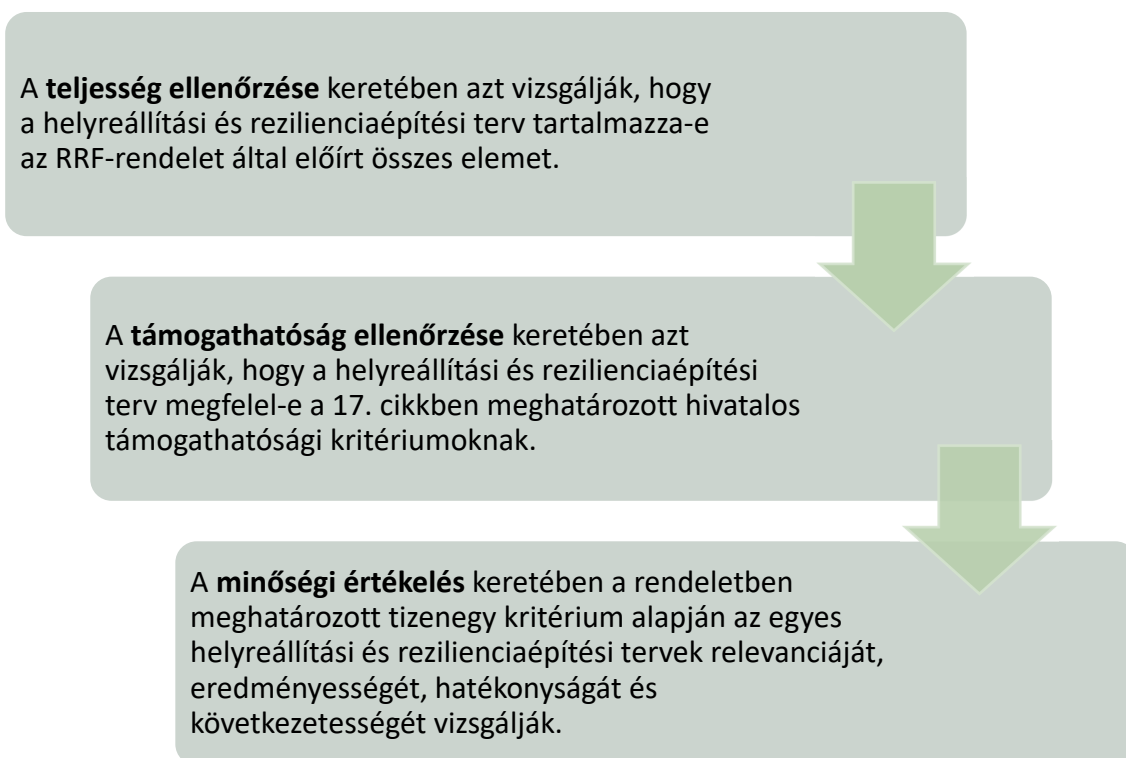
27 27 tárgyalócsoporthoz foglalkozik a tagállamokkal való kapcsolattartással, és e tárgyalócsoporthoz a RECOVER, illetve DG ECFIN érintett országgal foglalkozó egységeinek (helyettes) vezetőiből, valamint a szakpolitikai főigazgatóságok országcsoporthozinak a szükséges szakértelemtől függően kiválasztott tagjaiból állnak. E csoportok felelnek különösen a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek (tervezeteinek) elemzéséért, az e tervekhez és a kifizetési kérelmekhez kapcsolódó értékelések elkészítéséért és az azokhoz kapcsolódó végrehajtási jogi aktusok kidolgozásáért, valamint a végrehajtás előrehaladásának nyomon követéséért. Az országcsoporthoz munkáját általában két igazgatói szintű főtárgyaló – egy a DG ECFIN és egy a RECOVER részéről – felügyeli.

28 Végül közös RECOVER–DG ECFIN horizontális csoportok kerültek felállításra a zöld átálláshoz (a jelentős károkozás elkerülését célzó elv is), digitális transzformációhoz, költségvetéshoz, valamint a mérőszámokhoz és célokhoz kapcsolódó általános szempontok kezelésére. E csoportok iránymutatással szolgálnak a hatáskörükbe tartozó legfontosabb területek értékeléséhez.

29 A tárgyalócsoporthozban a RECOVER, illetve DG ECFIN országokkal foglalkozó egységeinek és a szakpolitikai főigazgatóság országcsoporthozinak képviselői együtt gondoskodtak arról, hogy az értékelés a különböző szakpolitikai területeken dolgozó munkatársak szakértelmén, valamint földrajzi szempontokon alapuljon. A mintában szereplő intézkedések bizottsági értékelésének elemzése (lásd: [20. bekezdés](#)) megerősítette számunkra, hogy valamennyi érintett főigazgatóság részt vett a folyamatban.

30 Az értékelési folyamat több szakaszból állt (lásd: [3. ábra](#)).

3. ábra. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervekkel kapcsolatos értékelési folyamat három szakasza

Forrás: Európai Számvevőszék, a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terv értékelésére vonatkozó bizottsági belső iránymutatások alapján.

31 Az értékelés és a tagállamokkal folytatott megbeszélések megkönnyítése érdekében a Bizottság általános belső iránymutatásokat és ellenőrzőlistákat dolgozott ki. A gazdasági és társadalmi hatás, a mérföldkövek és célok, a költségek és a jelentős károkozás elkerülését célzó elv esetében ezeket az általános iránymutatásokat részletesebb technikai iránymutatásokkal egészítették ki.

32 A belső iránymutatások és az ellenőrzőlisták egységesítik az értékelési folyamatot, és elősegítik a különböző helyreállítási és rezilienciaépítési tervek egyenlő elbírálását. A belső iránymutatások és ellenőrzőlisták átfogó szempontrendszert biztosítottak az országcsoportok értékelői számára az értékelések elvégzéséhez és dokumentálásához. Az ellenőrzőlisták használata azonban csak a teljesség és a támogathatóság értékelésénél volt kötelező. Következésképpen ezeket nem használták rendszeresen, illetve egységesen a 11 értékelési kritérium minőségi értékelése során. Az értékelők időnként csak minimális információval szolgáltak, máskor viszont mindenfajta egységes szerkezetet nélkülöző jegyzeteket vagy egyéb munkadokumentumokat készítettek.

33 Jóllehet a mintában szereplő intézkedések számvevőszéki ellenőrzése megerősítette, hogy a Bizottság munkájából származó és a végső értékeléseket alátámasztó fő dokumentumok rendelkezésre álltak és azokat nyilvántartásba vették, a bizottsági szolgálati munkadokumentumokban szereplő következtetésekhez vezető dokumentáció nem mindig volt könnyen nyomon követhető.

A Bizottság tagállamoknak nyújtott iránymutatása és támogatása megfelelő volt ugyan, de időbeli korlátokba ütközött

34 A Bizottság feladata volt, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek elkészítése során biztosítsa a tagállamok számára a szükséges iránymutatást és támogatást. A Bizottság már a kezdetektől fogva nyújtott ilyen segítséget iránymutatásokat tartalmazó dokumentumok és megbeszélések formájában, amikor a társjogalkotók még javában tárgyaltak a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szülő rendeletről.

35 A Bizottság több, iránymutatásokat tartalmazó dokumentumot fogadott el, hogy segítse a tagállamokat a helyreállítási és rezilienciaépítési tervük kidolgozásában:

- o 2020. szeptember 17-én a tagállami helyreállítási és rezilienciaépítési tervekhez általános iránymutatást fogadott el, amelyet 2021. január 22-én módosított és egy új változattal váltott fel; valamint
- o 2021. február 12-én közzétette a jelentős károkozás elkerülését célzó elvvel kapcsolatos kritérium alkalmazásáról szóló technikai iránymutatást⁷.

E dokumentumokat továbbá a nemzeti kontrollrendszerek önértékelési ellenőrzőlistái egészítették ki.

36 A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek elkészítéséhez, valamint az RRF-rendelet kidolgozásához és elfogadásához rendelkezésre álló szoros időkeret miatt a Bizottságnak részben a jogi szöveg véglegesítése előtt és a tagállami helyreállítási és rezilienciaépítési tervek elkészítésével párhuzamosan kellett kidolgoznia az iránymutatásokat tartalmazó dokumentumokat. Ennek érdekében a Bizottság a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek kidolgozására vonatkozó főbb iránymutatásokat tartalmazó dokumentumból két változatot tett közzé (lásd: **34**.

⁷ A Bizottság technikai iránymutatása a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szülő rendelet keretében történő alkalmazásáról, C(2021) 1054.

bekezdés). Ennek következtében a tagállamoknak néhány esetben a folyamat során ki kellett igazítaniuk a helyreállítási és rezilienciaépítési tervüket. Ez különösen a jelentős károkozás elkerülését célzó elvre vonatkozó iránymutatást érintette, amelyet az RRF-rendelettel egy időben fogadtak el, és amely előírta, hogy a tagállamoknak a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben szereplő minden egyes reform és beruházás tekintetében ki kell tölteniük egy jelentős károkozás elkerülését célzó elvvel kapcsolatos ellenőrzőlistát.

37 Megállapítottuk, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek értékelése nagyrészt a Bizottság és a tagállamok közötti folyamatos párbeszédre épült, amely kétoldalú találkozók, levelezésből és információcseréből állt. Az ilyen információcsere további megkönnyítése érdekében a Bizottság a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel kapcsolatban egy online „kérdés-felelet” platformot is létrehozott, amely további magyarázatokkal és iránymutatással szolgál a tagállamok számára. A tagállami hatóságok a velük folytatott beszélgetések során megerősítették e támogatás hasznosságát.

38 Az RRF-rendelet 18. cikkének (5) bekezdése azt is előírja, hogy a tagállamok kérhetik, hogy a Bizottság szervezze meg más tagállamokkal a bevált gyakorlatok cseréjét. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló rendeletre irányuló javaslatról szóló véleményünkben⁸ üdvözlöttük ezt a lehetőséget. A Bizottság szerint csupán egy (az általunk vizsgált mintában nem szereplő) tagállam kért hivatalosan ilyen cserét, de később visszavonta e kérését.

39 Az általunk megkérdezett tagállami hatóságok többsége azonban örömmel fogadta volna, ha a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekkel kapcsolatos tárgyalás folyamat során intenzívebb párbeszédet folytathatott volna a többi tagállammal. Néhány tagállam saját kezdeményezésére informális kétoldalú találkozót szervezett, de a tagállami helyreállítási és rezilienciaépítési tervek közötti szinergiák előmozdítását célzó aktív bizottsági szerepvállalás megkönnyítette volna a folyamatot, és ösztönözte volna, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben több országra kiterjedő projektek is szerepeljenek.

⁸ 06/2020. sz. vélemény (az EUMSZ 287. cikkének (4) bekezdése és 322. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2020) 408), 38. bekezdés.

A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek valószínűleg hozzájárulnak a hat pillérhez, de az országspecifikus ajánlások megvalósítása terén továbbra is hiányosságok mutatkoznak

A Bizottság értékelése igazolta, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek – változó mértékben ugyan, de – hozzájárulnak a hat pillérhez

40 Megvizsgáltuk, hogy a Bizottság hogyan értékelte, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek az RRF-rendeletben meghatározott kritériumokkal összhangban megfelelően hozzájárulnak-e mind a hat pillérhez (lásd: [1. háttérmagyarázat](#)).

1. háttérmagyarázat

A helyreállítási és rezilienciaépítési terv hat pillérhez való hozzájárulásának értékeléséhez szükséges elemek

- A helyreállítási és rezilienciaépítési terv átfogó és kellően kiegyensúlyozott módon hozzájárul a hat pillér mindegyikéhez, figyelembe véve az érintett tagállam sajátos kihívásait, az érintett tagállam pénzügyi hozzájárulását és a kért hiteltámogatást.

Forrás: Az RRF-rendelet V. mellékletének 2.1. szakasza.

41 A Bizottság részletes feltérképező elemzés alapján értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek hat pillérhez való hozzájárulását, minden egyes komponens esetében értékelve, hogy az jelentősen vagy legalább részben hozzájárult-e az egyes pillérekhez (lásd: [IV. melléklet](#)). A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a mintában szereplő összes helyreállítási és rezilienciaépítési terv átfogóan és kellően kiegyensúlyozott módon járult hozzá mind a hat pillérhez, és e téren mindegyik „A” minősítést kapott.

42 A Bizottság feltérképező elemzése megerősítette, hogy a mintánkban szereplő valamennyi helyreállítási és rezilienciaépítési terv legalább egy komponense mind a hat pillérrel foglalkozott. A Bizottság a komponensek szintjén végezte el a feltérképező elemzést, amelynek keretében megvizsgálta az egyes intézkedéseket annak meghatározása céljából, hogy a komponens mely (fő) pillérekhez járul hozzá. Megjegyezzük azonban, hogy a komponensen belül nem minden intézkedés járul hozzá közvetlenül az adott pillérhez.

43 A helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben szereplő számos komponens több pillérrel is foglalkozik, így a komponensek és a pillérek közötti ok-okozati összefüggés eltérő, ennél fogva pedig a komponensek valószínűsíthető hozzájárulásának mértéke is változó. A komponensek és a pillérek közötti kapcsolat általában szorosabb a „digitális transzformációhoz” és a „zöld átálláshoz” hasonló konkrétabb pillérek esetében az olyan tágabb és általánosabb pillérekhez képest, mint az „intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés” és a „társadalmi és területi kohézió”.

44 Ráadásul, mivel az egyes komponensek olyan reformokat is tartalmaznak, amelyeknek nem feltétlenül van költségvonzatuk, nehéz meghatározni, hogy a források milyen arányban járulnak hozzá az egyes pillérekhez. Következésképpen pénzügyi szempontból nem egyértelmű, hogy a hat pillérrel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköztől szóló rendelet által előírt „kellően kiegyensúlyozott módon” foglalkoznak-e. Ezen túlmenően a rendelet ezzel összefüggésben nem határozza meg, hogy mi is minősül „kellően kiegyensúlyozott” válaszlépésnek.

A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek foglalkoznak ugyan az országspecifikus ajánlásokkal, de e téren továbbra is hiányosságok mutatkoznak

45 A 2011-ben bevezetett európai szemeszter az Unió gazdasági, költségvetési, munkaügyi és szociálpolitikai koordinációs ciklusa. A Bizottság ennek keretében elemzi a tagállamokban végbemenő gazdasági és társadalmi fejleményeket és a tagállamok előtt álló kihívásokat. E kihívások kezelése érdekében a Tanács minden évben a Bizottság javaslatai alapján – az európai szemeszter fő eredményeként – országspecifikus ajánlásokat ad ki minden tagállam számára. Míg korábban az európai szemeszter keretében megvalósuló szakpolitikai koordináció és az országspecifikus ajánlások végrehajtása nem kapcsolódott semmilyen pénzügyi allokációhoz, ez megváltozott azzal, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe országspecifikus ajánlásokat megvalósító intézkedéseket is belefoglaltak.

46 Az RRF-rendelet értelmében a helyreállítási és rezilienciaépítési terveknek a 2019. és 2020. évi országspecifikus ajánlások egészét vagy jelentős részét megvalósító intézkedéseket kell tartalmazniuk. A Bizottság az értékelése során négy elemet vesz figyelembe (lásd: [2. háttérmagyarázat](#)).

2. háttérmagyarázat

A helyreállítási és rezilienciaépítési terv 2019. és 2020. évi országspecifikus ajánlások megvalósításához való hozzájárulásának értékelésére szolgáló kritériumok

- a helyreállítási és rezilienciaépítési terv várhatóan hozzájárul a releváns országspecifikus ajánlásokban ... azonosított kihívások összességének vagy jelentős részének eredményes kezeléséhez, figyelembe véve az érintett tagállam pénzügyi hozzájárulását és a kért hiteltámogatást ...;
- a helyreállítási és rezilienciaépítési terv átfogó és megfelelő választ ad az érintett tagállam gazdasági és társadalmi helyzetére;
- a helyreállítási és rezilienciaépítési terv által kezelni tervezett kihívások jelentősnek tekinthetők az érintett tagállam gazdaságában rejlő növekedési potenciál fenntartható fellendítése szempontjából;
- a javasolt reformok és beruházások lezárultával várhatóan megoldották a kapcsolódó kihívásokat, vagy olyan módon kezelték őket, ami lényegesen hozzájárul a megoldásukhoz.

Forrás: Az [RRF-rendelet](#) V. mellékletének 2.2. szakasza.

47 Ellenőriztük, hogy a bizottsági értékelés biztosította-e, hogy a mintában szereplő tagállamok helyreállítási és rezilienciaépítési terveiben foglalt intézkedések hozzájárulnak-e a vonatkozó országspecifikus ajánlások megvalósításához, és megkérdeztük a tagállami hatóságokat, hogy további információkat szerezzünk az országspecifikus ajánlások szempontjából releváns intézkedések helyreállítási és rezilienciaépítési tervükbe való beépítésének folyamatáról.

48 A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tervezeteinek értékelése során a Bizottság hiányosságokat tárt fel az országspecifikus ajánlások egyes elemei tekintetében, és felkérte a tagállamokat, hogy javasoljanak további intézkedéseket. Ez egyes esetekben sikeresebb volt (pl. a közkiadások minőségének értékelése Franciaországban, a kiadások felülvizsgálata Olaszországban vagy az igazságszolgáltatás és a korrupcióellenes intézkedések Horvátországban), mint más esetekben, mivel a végleges helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben nem foglalkoztak az országspecifikus ajánlások (főként a 2019. évi ajánlások) egyes alrészzeivel.

49 A Bizottság a benyújtott helyreállítási és rezilienciaépítési tervek esetében elvégezte a munkadokumentumában foglalt feltérképező elemzést, amely megmutatta, hogy mennyire kielégítően foglalkoztak az országspecifikus ajánlásokkal, és azonosította azokat, amelyekkel nem. A hat pillérhez hasonlóan ezt az elemzést is komponensenként (az intézkedések adott csoportjai, lásd: [04.](#) bekezdés) végezték el, és adott esetben az egyes intézkedéseket is figyelembe vették. A mintában szereplő hat tagállam esetében a bizottsági értékelés szerint a 2019. és 2020. évi országspecifikus ajánlások mindegyikét részben (maradtak hiányosságok) vagy teljes egészében (nem maradtak hiányosságok) megvalósították, ezért a mintánkban szereplő összes végleges helyreállítási és rezilienciaépítési terv „A” minősítést kapott. A [2. táblázat](#) áttekintést nyújt a Bizottság által azonosított fennmaradó hiányosságokról.

2. táblázat. A Bizottság által a 2019. és 2020. évi országspecifikus ajánlások megvalósítása terén azonosított hiányosságok

Tagállam	A helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben azonosított hiányosságok
Németország	• Nagyon nagy kapacitású széles sávú hálózatok (2019. január 2-i országspecifikus ajánlás) – a helyreállítási és rezilienciaépítési terv nem tartalmaz intézkedéseket a nagyon nagy kapacitású széles sávú hálózatok kiépítésének támogatására. • Verseny az üzleti szolgáltatások és a szabályozott szakmák terén (2019. január 4-i országspecifikus ajánlás) – a helyreállítási és rezilienciaépítési terv nem tartalmaz a verseny üzleti szolgáltatások és szabályozott szakmák terén való fokozására irányuló intézkedéseket. • A második keresők esetében a munkavállalást hátráltató tényezők (2019. február 1-jei országspecifikus ajánlás) – az elkövetkező években további erőfeszítésekre van szükség e kihívás kezelése érdekében. • Nyugdíjrendszer (2019. február 2-i országspecifikus ajánlás) a helyreállítási és rezilienciaépítési terv leírást ad a nyugdíjrendszerről, többek között a Riester Rente magánnyugdíjpénztárról, de kötelező mérföldkövek és célok, illetve a nyugdíjrendszer konkrét reformjai nélkül.
Görögország	Nem állapítottak meg hiányosságot.

Tagállam	A helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben azonosított hiányosságok
Spanyolország	• Nyugdíjrendszer (2019. január 4-i országspecifikus ajánlás) – a nyugdíjrendszer reformja közép- és hosszú távon növelheti a nyugdíjkiadásokat. A megnövekedett nyugdíjkiadások általános költségvetési hatását a jövőben esetleg arányos költségvetési kiigazításokkal tovább kell enyhíteni. • Villamosenergia-összeköttetések (2019. március 5-i országspecifikus ajánlás) – a helyreállítási és rezilienciaépítési terv nem tartalmaz ezen országspecifikus ajánlások megvalósítására irányuló intézkedéseket. • Kutatási és innovációs politikák (2019. március 6-i országspecifikus ajánlás) – a helyreállítási és rezilienciaépítési terv továbbra sem határozza meg egyértelműen, hogy miként fogják összehangolni a szakpolitikai és stratégiai koordinációt a regionális kormányzás különböző szintjei között. • Egészségügyi alapellátás (2020. január 2-i országspecifikus ajánlás) – a helyreállítási és rezilienciaépítési terv bemutatja az egészségügyi alapellátást érintő reform bevezetésére vonatkozó terveket, de nem tartalmaz e területen megvalósítandó kapcsolódó beruházásokat.
Franciaország	• Nyugdíjrendszer (2019. január 4-i országspecifikus ajánlás) – a helyreállítási és rezilienciaépítési terv említést tesz a nyugdíjrendszer reformjáról, de az nem szerepel egyetlen intézkedésben sem, így ahhoz mérföldkő vagy cél sem kapcsolódik. • Megújuló energia előállítása (2019. március 2-i és 2020. március 5-i országspecifikus ajánlás) – a helyreállítási és rezilienciaépítési terv nem tartalmaz a megújuló energia előállításának fokozására irányuló közvetlen támogatási intézkedéseket. • Határokon átnyúló villamosenergia-összeköttetések (2019. március 2-i és 2020. március 6-i országspecifikus ajánlás) – a helyreállítási és rezilienciaépítési terv semmilyen kezdeményezést nem tartalmaz a határokon átnyúló villamosenergia-összeköttetésekkel kapcsolatban. • Szabályozási korlátozások a szolgáltatási ágazatban (2019. április 2-i és 2020. április 1-jei országspecifikus ajánlás) – a helyreállítási és rezilienciaépítési terv a gyógyszerek gyógyszerészek általi online értékesítésének megkönnyítése kivételével nem tartalmaz semmilyen arra irányuló intézkedést, hogy a szolgáltatási ágazatban, különösen a szabályozott szakmák és a kiskereskedelem tekintetében csökkentsék a szabályozási korlátozásokat.
Horvátország	Nem állapítottak meg hiányosságot.
Olaszország	Adócsalás (2019. január 4-i országspecifikus ajánlás) – a helyreállítási és rezilienciaépítési terv említést tesz a személyi jövedelemadók átfogó reformjáról, de az nem szerepel egyetlen intézkedésben sem, így ahhoz mérföldkő vagy cél sem kapcsolódik.

Forrás: Európai Számvevőszék, [bizottsági szolgálati munkadokumentumok](#) alapján.

50 Az intézkedés szintjén végzett feltérképező elemzésünk során nagyjából ugyanarra az eredményre jutottunk az országspecifikus ajánlásokat illetően, mint a Bizottság. Lényegesebb különbségek Olaszország tekintetében vannak, ahol további hiányosságokat tártunk fel az országspecifikus ajánlások egyes elemei tekintetében

(a kataszteri rendszer és a nyugdíjrendszer reformja, valamint a pénzügyi ágazat reformjának egyes részei), amelyek nem szerepeltek a bizottsági szolgálati munkadokumentumban (lásd: [3. táblázat](#)).

3. táblázat. A Számvevőszék azzal kapcsolatos értékelése, hogy a mintában szereplő helyreállítási és rezilienciaépítési tervek milyen mértékben foglalkoznak a 2019. és 2020. évi országspecifikus ajánlásokkal

Országspecifikus ajánlások	2019						2020					
Tagállam	DE	EL	ES	FR	HR	IT	DE	EL	ES	FR	HR	IT
Kategória												
Jelentősen megvalósították	0	2	2	1	4	3	2	4	3	3	4	4
Kisebb elemektől eltekintve jelentősen megvalósították	0	0	0	2	0	0	0	0	1	1	0	0
Részlegesen megvalósították, egy vagy több alrész nem valósított meg.	2	0	2	1	0	1	0	0	0	0	0	0
Nem valósították meg	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Országspecifikus ajánlások száma összesen	2	2	4	4	4	5	2	4	4	4	4	4

Megjegyzés: A Stabilitási és Növekedési Paktum „általános mentesítési rendelkezésének” a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben történő aktiválása miatt a Stabilitási és Növekedési Paktumnak való megfelelésre vonatkozó 2019. évi országspecifikus ajánlások és a középtávú költségvetési célok irányába tett megfelelő előrelépésre vonatkozó 2020. évi országspecifikus ajánlások már nem voltak relevánsak, így nem tekinthetők hiányosságnak.

Forrás: Európai Számvevőszék, [bizottsági szolgálati munkadokumentumok](#) alapján.

51 Megállapítottuk, hogy a mintában szereplő helyreállítási és rezilienciaépítési tervek általában lefedték a 2020. évi országspecifikus ajánlásokat. Ugyanakkor maradt még némi hiányosság az országspecifikus ajánlások egyes elemeivel kapcsolatban, például az egészségügyi rendszerrel (Spanyolország), illetve a beruházásokkal és a szabályozási környezettel (Franciaország) kapcsolatban, amelyekkel a tervek szerint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközön kívül fognak foglalkozni. Mindazonáltal nem volt minden esetben világos, hogy ezek miért nem inkább a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben szerepeltek, különösen a fontos, határokon átnyúló intézkedések (pl. a Spanyolország és Franciaország közötti villamosenergia-összeköttetések) esetében, amelyek természetüknél fogva jól illeszkednének a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközbe.

52 A feltárt hiányosságok többsége a 2019. évi országspecifikus ajánlásokat érinti, amelyek nagyrészt olyan visszatérő strukturális kihívásokat jelentenek, amelyekkel a tagállamok már évek óta küzdenek. A német helyreállítási és rezilienciaépítési terv például semmilyen intézkedést nem tartalmaz a verseny üzleti szolgáltatások és szabályozott szakmák terén való fokozására, pedig ez Németország esetében 2011 óta szerepel az országspecifikus ajánlásokban. Emellett több helyreállítási és rezilienciaépítési terv nem foglalkozott az országspecifikus ajánlások nyugdíjrendszer fenntarthatóságával (Németország, Franciaország, Olaszország és részben Spanyolország) vagy adózással (Németország és Olaszország) kapcsolatos elemeivel.

53 Összességében úgy véljük, hogy a Bizottság értékelése arra az eredményre jutott, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek hozzájárultak a 2019. és 2020. évi országspecifikus ajánlások többségéhez. Ugyanakkor az ellenőrzési mintánkban szereplő tagállamokban az országspecifikus ajánlások néhány fontos elemével továbbra sem foglalkoztak, amelyek nagyrészt olyan visszatérő strukturális kihívásokhoz kapcsolódnak, amelyekkel a tagállamok már évek óta küzdenek. Továbbá sem az RRF-rendelet, sem a Bizottság nem határozta meg, hogy az értékelés során mi minősül az országspecifikus ajánlások „jelentős részének”. Az értékelés ezért bizonyos mértékig egyéni elbíráláson alapul, különösen azokban az esetekben, ahol a Bizottság több hiányosságot és/vagy súlyos hiányosságokat tárt fel.

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközön belül meghatározott kulcsfontosságú feltételek értékelése megfelelő volt ugyan, de nem volt teljesen átlátható

54 Annak megítéléséhez, hogy a Bizottság értékelése a jelentős károkozás elkerülését célzó elv, a zöld és a digitális címkézés és a költségbecslések tekintetében megfelelő volt-e, a mintánkban szereplő hat tagállam mindegyike esetében hét intézkedést választottunk ki (lásd: [20.](#) bekezdés).

55 A mintában szereplő intézkedések kapcsán megvizsgáltuk, hogy a Bizottság megfelelően értékelte-e a következőket:

- o a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt intézkedések okoznak-e jelentős kárt a környezeti célkitűzések tekintetében a taxonómiai rendelet⁹

⁹ (EU) 2020/852 [rendelet](#) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról.

17. cikke értelmében (a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek való megfelelés);

- o a tervezett intézkedések végrehajtása várhatóan eredményesen hozzájárul-e a zöld és a digitális átálláshoz, ideértve az intézkedések és az alkalmazott együttműködések megjelölését is;
- o a becsült költségek észszerűek és valószerűek-e, arányosak-e a várható gazdasági és társadalmi előnyökkel, és azokat nem fedezik-e más uniós forrásokból.

A Bizottság értékelése elismerte a jelentős károkozás elkerülését célzó elv teljesítését, de a kompenzációs intézkedésekre irányuló mérföldkövek vagy célok nem kerültek módszeresen beépítésre

56 Ahhoz, hogy egy helyreállítási és rezilienciaépítési tervet jóváhagyjanak, minden intézkedésnek meg kell felelnie a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek (lásd: [3. háttérmagyarázat](#)).

3. háttérmagyarázat

Az intézkedések jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek való megfelelésének értékelésére szolgáló kritériumok

- o A helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt reformok és beruházási projektek végrehajtására irányuló egyetlen intézkedés sem okoz jelentős kárt a környezeti célkitűzések tekintetében (a jelentős károkozás elkerülését célzó elv).

Forrás: Az [RRF-rendelet](#) V. mellékletének 2.4. szakasza.

57 A Bizottság technikai iránymutatást adott ki a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek értékelése során történő alkalmazásáról (lásd: [34.](#) és [36.](#) bekezdés). Előírta tagállamok számára, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervükben foglalt minden egyes intézkedéshez nyújtsanak be egy jelentős károkozás elkerülését célzó elvvel kapcsolatos ellenőrzőlistát.

58 A Bizottság ezt követően értékelte a benyújtott intézkedéseket és a hozzájuk tartozó, jelentős károkozás elkerülését célzó elvvel kapcsolatos ellenőrzőlistákat, és további visszajelzést adott vagy feltételeket szabott, amelyek bekerültek a Tanács végrehajtási határozatában elfogadott végleges mérföldkövek és célok közé.

A mintában szereplő intézkedések esetében megállapítottuk, hogy a Bizottság:

- o biztosította, hogy az ellenőrzőlisták foglalkozzanak a környezetvédelmi célkitűzésekkel;
- o szükség esetén további tájékoztatást kért, visszajelzést adott és egyes intézkedések esetében azok módosítását vagy elhagyását javasolta, többek között meghatározott intézkedések és a vonatkozó mérföldkövek és célok szövegezése kapcsán;
- o több helyreállítási és rezilienciaépítési terv esetében helyesen a jelentős károkozás elkerülését célzó elvvel összeegyeztethetetlennek minősülő intézkedések egyes részeinek kizárását kérte. Ezeket ezt követően eltávolították a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben. Egyes esetekben azonban az ilyen intézkedéseket a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközön kívüli forrásokból is lehet finanszírozni, ami ellentétes a jelentős károkozás elkerülését célzó elvvel.
- o biztosította, hogy a valószínűleg környezeti hatással járó intézkedések esetében a tagállamok a kitöltött ellenőrzőlistákban kifejtsék, hogyan kerülhető el a jelentős károkozás. Ebbe a mérséklési intézkedésekre vonatkozó javaslatok is beletartoznak.

59 Megjegyezzük azonban, hogy a jelentős károkozás elkerülését célzó elvvel kapcsolatos ellenőrzőlistákra vonatkozó bizottsági értékelési dokumentáció több munkadokumentumra oszlott, és hiányzott belőle egy olyan összefoglaló lista, amely minden intézkedés tekintetében tartalmazta volna a jelentős károkozás elkerülését célzó elvvel kapcsolatos összes értékelést, így módon alátámasztva a bizottsági szolgálati munkadokumentumban szereplő általános következtetést és a Bizottság végleges értékelését.

60 Ezenkívül az esetleges káros intézkedések hatásának mértékét és jellegét sem az ellenőrzőlistában, sem más formában nem számszerűsítették. Ez megnehezítette annak értékelését, hogy az ismertetett megfontolások és a javasolt mérséklési intézkedések elegendőek-e a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek való megfelelés biztosításához.

61 Ezenkívül amikor csak mérséklési intézkedések megléte esetén adható kedvező értékelés a jelentős károkozás elkerüléséről, a mérséklési intézkedések nem kerültek be módszeresen mérőföldkövek vagy célok formájában a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe. Következésképpen ezek teljesítése nem feltétele a kifizetésnek, és semmilyen jogalap nincs a végrehajtásuk előírására vagy nyomon követésére.

A Bizottság ellenőrizte, hogy a mintában szereplő intézkedések hozzájárulnak-e a zöld és a digitális átálláshoz

62 A Bizottság több elem alapján értékelte, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek hozzájárulnak-e a zöld és a digitális átálláshoz (lásd: [4. háttérmagyarázat](#)).

4. háttérmagyarázat

A helyreállítási és rezilienciaépítési terv zöld és digitális átálláshoz való hozzájárulásának értékelésére szolgáló kritériumok

Zöld átállás

- a tervezett intézkedések végrehajtása várhatóan hatékonyan hozzájárul a zöld átálláshoz..., hozzájárulva ezzel a 2030-ra kitűzött uniós éghajlat-politikai célok eléréséhez, teljesítve ugyanakkor a 2050-ig teljesítendő, uniós éghajlat-semlegességi célkitűzést;
- a tagállamok olyan módszertant alkalmaznak, amelynek keretében olyan egyedi súlyozást rendelnek a nyújtott támogatásokhoz, amely tükrözi az adott támogatástípus éghajlat-politikai célkitűzésekhez való hozzájárulását;
- a tervezett intézkedések végrehajtása várhatóan tartós hatást fejt ki.

Digitális átállás

- a tervezett intézkedések végrehajtása várhatóan jelentősen hozzájárul a gazdasági vagy a szociális ágazatok digitális transzformációjához;
- a tervezett intézkedések végrehajtása várhatóan jelentősen hozzájárul a digitális átállásból fakadó kihívások kezeléséhez;
- a tagállamok olyan módszertant alkalmaznak, amelynek keretében az adott támogatástípus digitális célkitűzésekhez való hozzájárulását tükröző, egyedi súlyozást rendelnek a nyújtott támogatásokhoz;
- a tervezett intézkedések végrehajtása várhatóan tartós hatást fejt ki.

Forrás: Az [RRF-rendelet](#) V. mellékletének 2.5. és 2.6. szakasza.

63 A 42 intézkedésből álló mintánk tekintetében ellenőriztük a Bizottság értékelését (lásd: [20.](#) bekezdés). Ezen intézkedések esetében ellenőriztük, hogy a beavatkozási területek és együtthatók (a zöld/digitális átálláshoz való teljes hozzájárulás esetében 100%, a részleges hozzájárulás esetében 40%, illetve a hozzájárulás hiánya esetében 0%) bizottsági értékelése összhangban van-e az RRF-rendelettel, valamint megfelelőek-e az intézkedésekhez rendelt végleges címkék.

64 A következőket állapítottuk meg:

- a Bizottság részletesen értékelte a tagállamok által a különböző intézkedések kapcsán alkalmazott beavatkozási területeket és együtthatókat. A mintában szereplő különböző intézkedésekkel kapcsolatban konzultáltak különösen az Energiaügyi, az Éghajlat-politikai, a Versenyjogi és a Regionális és Várospolitikai Főigazgatósággal, a Közös Kutatóközponttal, valamint a zöld és digitális átállással foglalkozó horizontális csoportokkal;
- a mintában szereplő intézkedések közül a Bizottság több esetében már a kidolgozási szakaszban visszajelzést adott a tagállamoknak arról, hogy nem megfelelő beavatkozási területeket alkalmaztak, vagy szükséges-e az intézkedések további (külön intézkedésekre vagy alintézkedésekre való) bontása, amelyekhez eltérő együtthatók társulnak. A tagállamok a helyreállítási és rezilienciaépítési terv tervezetében minden esetben elvégezték a szükséges változtatásokat, és a Bizottság a végleges változatokat e tekintetben megfelelőnek ítélte;

- o egyes intézkedéstípusok esetében az RRF-rendelet nem tartalmazott beavatkozási területeket vagy zöld együttthatókat. A következetes értékelés biztosítása érdekében azonban a Bizottság további belső iránymutatással szolgált arra vonatkozóan, hogy miként kezelendők az ilyen (pl. az elektromos és hibrid autókkal kapcsolatos) intézkedések a taxonómiai rendelettel összhangban;
- o a Bizottság a munkadokumentumában minden egyes tagállam vonatkozásában szerepeltette a zöld és a digitális átálláshoz hozzájáruló intézkedések végleges listáját.

65 Azt azonban még nem lehet tudni, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben szereplő intézkedések milyen mértékben járulnak hozzá a gyakorlatban az uniós éghajlat-politikai célkitűzésekhez. Az egyik nemrégiben készült jelentésünkben például arra a következtetésre jutottunk, hogy a fő célterületek – például a vasúti közlekedés, a villamos energia és a biomassa – éghajlat-politikai hozzájárulását az uniós költségvetés kapcsán túlbecsülték, és a bejelentett kiadások nem mindig kapcsolódtak éghajlat-politikai intézkedésekhez¹⁰.

A becsült költségekkel kapcsolatos minősítés bizonyos intézkedésekre vonatkozó információk hiányát tükrözte

66 A helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben feltüntetett becsült költségek értékelése különösen releváns, mivel más uniós eszközöktől eltérően az RRF a költségvisszatérítés helyett kizárólag a mérföldkövek és célok teljesítésén alapul. Következésképpen a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben szereplő intézkedések becsült költségeit csak akkor értékeli, amikor a Bizottság értékeli a helyreállítási és rezilienciaépítési terveket, és azok a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtása során nem befolyásolják a források tényleges kifizetését.

67 A Bizottságnak az RRF-rendeletben meghatározott értékelési kritériumok alapján kellett értékelnie az egyes helyreállítási és rezilienciaépítési tervek becsült összköltségét (lásd: [5. háttérmagyarázat](#)).

¹⁰ 09/2022. sz. különjelentés: „A 2014–2020-as uniós költségvetés éghajlat-politikai kiadásai: alacsonyabbak, mint a beszámolók szerint”.

5. háttérmagyarázat

A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek becsült összköltségére vonatkozó értékelési kritériumok

- A tagállam elegendő információt és bizonyítékot szolgáltatott arra vonatkozóan, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési terv becsült összköltségének összege:
 - helytálló (ésszerű);
 - összhangban van a tervezett reformok és beruházások jellegével és típusával (valószerű);
 - a helyreállítási és rezilienciaépítési terv eszközből finanszírozandó becsült összköltségére nem nyújt fedezetet meglévő vagy tervezett uniós finanszírozás;
- a helyreállítási és rezilienciaépítési terv becsült összköltsége arányos a tervben szereplő tervezett intézkedéseknek az érintett tagállam társadalmára és gazdaságára gyakorolt várható hatásával.

Forrás: Az RRF-rendelet V. mellékletének 2.9. szakasza.

68 Az RRF-rendeletnek megfelelően a Bizottság a becsült összköltségeket az **5. háttérmagyarázatban** említett kritériumok alapján értékelte. Az RRF-rendelet nem határozza meg, hogy e négy kritérium alapján hogyan lehet egy összevont, általános minősítést adni a költségekre vonatkozóan. A Bizottság azonban mind a négy kritérium, valamint az összevont általános minősítés tekintetében is kidolgozott egy minősítési rendszert.

69 Eddig minden helyreállítási és rezilienciaépítési terv „B” minősítést kapott a költségszámítás tekintetében. Megállapítottuk, hogy az egyes kritériumokat, valamint a helyreállítási és rezilienciaépítési terv egészét illetően az „A” minősítés elérésére vonatkozó követelmény viszonylag ambiciózus, a „C” minősítéshez képest viszont viszonylag alacsony, ami valószínűtlenné teszi, hogy a „B” minősítésen kívül más minősítést adjanak. Ennek következtében a Bizottság által a mintánkban szereplő tagállamok esetében feltárt hiányosságok gyakorisága és súlyossága közötti különbségek ellenére mindegyik tagállam ugyanazt a minősítést („B”) kapta. E hiányosságok a tervezési szakaszban bizonyos intézkedések tekintetében felmerülő információhiánytól kezdve egészen odáig terjednek, hogy az alapul szolgáló feltételezések nem minden egyes intézkedés esetében teljesen valószerűek (lásd:

VI. melléklet). Ezenkívül, mivel egyes beruházások innovatívak, a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben szereplő költségszámításuk nagyrészt szakmai megítélésen, nem pedig korábbi adatokon alapul.

70 A mintánkban szereplő 42 intézkedés esetében (lásd: **20.**bekezdés) ellenőriztük a tagállamok által szolgáltatott költségszámítási információkat, a Bizottság által a költségek kapcsán kért kiegészítő információkat, a Bizottság becsült összköltségek értékeléséről szóló saját belső munkadokumentumait, valamint a bizottsági szolgálati munkadokumentumokban szereplő, költségszámításra vonatkozó bizottsági következtetéseket.

71 A tagállamok minden egyes intézkedéshez adatlapot készítettek, amelyben feltüntették a költségszámítással kapcsolatos információkat, például a költségekkel kapcsolatos, alapul szolgáló feltételezéseket, a referenciaköltségeket, például a múltbeli vagy összehasonlítható adatokat, valamint azt, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből nyújtott finanszírozás kiegészít-e más uniós programok és eszközök keretében nyújtott támogatást, és nem ugyanazokat a költségeket fedezi-e.

72 A Bizottság szükség esetén kiegészítő információkat kért, különösen a módszertannal és az alapul szolgáló feltételezésekkel kapcsolatban. A mintában szereplő intézkedések esetében megállapítottuk, hogy a becsült költségek ellenőrzéséhez információkat szereztek be. Azokban az esetekben, amikor a Bizottság nem szerzett be elegendő információt, ezt az értékelés és a minősítés esetében is figyelembe vette. E folyamat során a költségszámítás értékelésére vonatkozó belső iránymutatásokkal összhangban szükség esetén konzultált az érintett főigazgatóságokkal (többek között az Energiaügyi Főigazgatósággal, a Mobilitáspolitikai és Közlekedési Főigazgatósággal, valamint a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatóságával). Úgy véljük, hogy a „B” minősítés megfelelően tükrözi a néhány területen felmerült információhiányt és a költségszámítással kapcsolatban feltárt hiányosságokat.

A folyósítási profilok nem a mögöttes mérföldkövek és célok költségeit tükrözték, hanem tárgyalások eredményeképp születtek

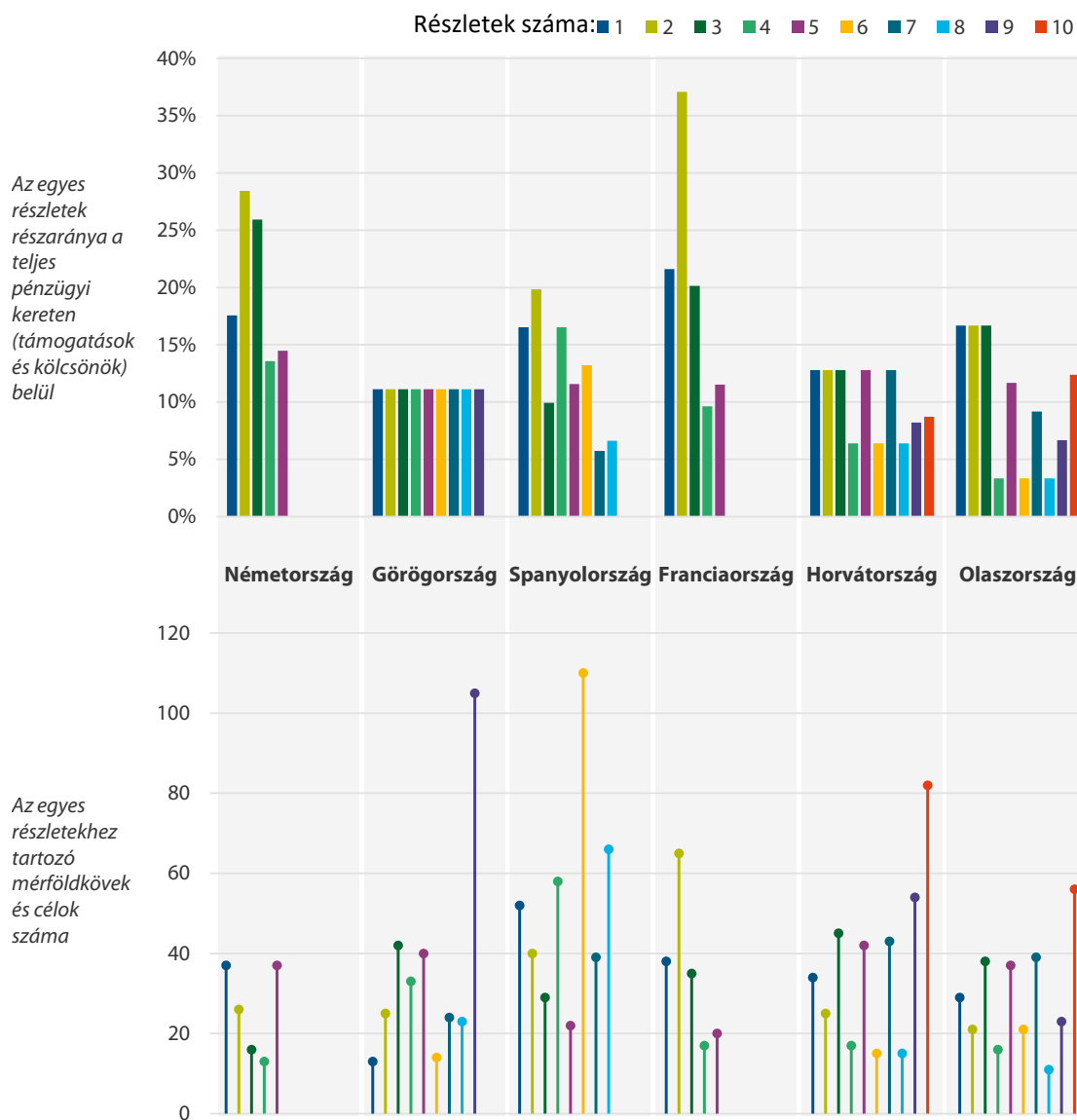
73 Egy adott részlet keretében folyósított összeg nem feltétlenül a kifizetési kérelemben szereplő mérföldkövek és célok elérésének becsült költségein alapul, hanem sokkal inkább az érintett tagállammal folytatott tárgyalások eredményétől. E tárgyalások során a mérföldkövek és célok arányát, illetve viszonylagos fontosságukat veszik figyelembe.

74 Az EU-27 országokban a részletek teljes száma (a vissza nem térítendő támogatás esetében) négytől (Ciprus) tízig (Belgium, Horvátország, Olaszország, Portugália, Románia, Szlovákia és Szlovénia) terjed, az egyes részletek esetében elérendő mérföldkövek és célok száma pedig kettőtől (Csehország – hetedik részlet) 114-ig (Portugália – kilencedik részlet).

75 A kifizetési profilok meghatározására szolgáló folyamat azonban – lévén tárgyalás eredménye volt – nem volt átlátható. Bár ez a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek értékelésekor nem feltétlenül jelent problémát, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtása során mégis problematikus lesz, mivel a szóban forgó tagállam számára folyósított kifizetésnek tükröznie kell a mérföldkövek és célok bármilyen részleges elérését. Az a tény, hogy az egyes részletek keretében kifizetett összeg – ahelyett, hogy az alapul szolgáló költségeket tükrözné – tárgyalás eredménye, megnehezíti annak meghatározását, hogy milyen csökkentés lenne megfelelő. Ellenőrzésünk idejéig a Bizottság még nem határozta meg a kifizetések részleges csökkentésének kiszámítására szolgáló módszertant.

76 A gyakorlatban a mintában szereplő hat tagállam esetében jelentős eltérések figyelhetők meg a kifizetési profilokban, mind az egyes részletek teljes finanszírozásának aránya, mind az egyes részletek folyósításához elérendő mérföldkövek és célok száma tekintetében ([4. ábra](#)).

4. ábra. A mintában szereplő hat tagállam kifizetési profilja, valamint a kifizetésekhez elérendő mérföldkövek és célok

Forrás: Európai Számvevőszék, a [tanácsi végrehajtási határozatok mellékletei](#) alapján.

A Bizottság értékelése nyomán javult a mérföldkövek és célok minősége, de néhány fontos kérdéssel még nem foglalkoztak

77 Az RRF-rendelettel összhangban a mérföldköveknek és céloknak valamely reform vagy beruházás megvalósítása irányába tett előrehaladást kell mérniük, ahol a mérföldkövek minőségi eredményeket, a célok pedig mennyiségi eredményeket jelentenek. A mérföldkövek és célok elérése képezi a tagállamok által benyújtott kifizetési kérelmek alapját, így azok a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásának meghatározó elemeivé válnak.

78 Az RRF-rendelettel és a tagállamoknak szóló iránymutatással¹¹ összhangban a Bizottságnak a 8. kritérium (a végrehajtás nyomon követésére szolgáló intézkedések, beleértve a mérföldköveket, a célokat és a kapcsolódó mutatókat) kapcsán értékelnie kellett a mérföldköveket és a célokat (lásd: [6. háttérmagyarázat](#)).

6. háttérmagyarázat

A mérföldkövek és a célok értékelésére vonatkozó részkritérium

- o a javasolt mérföldkövek és célok egyértelműek és reálisak; továbbá ezek tekintetében javasolt mutatók relevánsak, elfogadhatók és megalapozottak.

Forrás: Az [RRF-rendelet](#) V. mellékletének 2.8. szakasza.

A Bizottság értékelési folyamata átfogó volt

79 A mérföldkövek és a célok Bizottság általi értékelését egy 42 intézkedésből álló minta alapján ellenőriztük hat RRP-ben. Ezen intézkedések tekintetében megvizsgáltuk, hogy a tanácsi végrehajtási határozatban elfogadott végső mérföldkövek és a célok megfelelnek-e a fenti kritériumoknak. Elvégeztük továbbá a mintánkban szereplő hat helyreállítási és rezilienciaépítési terv mérföldköveinek és célértékeinek általánosabb elemzését, hogy képet kapjunk azok sajátosságairól és időbeli eloszlásáról, illetve arról, hogy a tagállamok miként határozzák meg azokat.

80 A mintában szereplő 42 intézkedés esetében arra a következtetésre jutottunk, hogy a Bizottság és a tagállamok közötti információcserét követően a mintában szereplő mérföldkövek és célok értékelési folyamata összességében átfogó volt. A Bizottság különösen a mérföldkövek és célok leírásának pontosítását kérte, aminek köszönhetően egyértelműbb lett a tervezett eredmények leírása, néhány esetben pedig pontosabb megfogalmazást javasolt. A Bizottság továbbá előírta a mérföldkövek és célok számának csökkentését annak érdekében, hogy egyes helyreállítási és rezilienciaépítési tervek kezelhetőbbek legyenek, más esetekben pedig részletesebb mérföldköveket és célokat kért, hogy azok, különösen a nagyszabású intézkedések esetében, kellően lefedjék a különböző szakaszokat.

¹¹ *Commission guidance to Member States Recovery and resilience plans*, [SWD\(2021\) 12](#), 1/2. rész.

81 A dokumentációs nyomvonal azonban általában töredékes, és a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek különböző elemeire vonatkozó elemzések több bizottsági munkadokumentumban találhatók. Ezenkívül a tárgyalások során nem állt rendelkezésre áttekintés az összes tervezett mérföldkőről és célról. A Bizottság az egyes helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tekintetében a RRF-rendelet előírásai alapján minőségi értékelést, nem pedig összehasonlító értékelést végzett, holott ez utóbbi a tagállamok körében megkönnyítette volna bevált gyakorlatok azonosítását.

Egyes mérföldkövek és célok nem egyértelműek

82 Ellenőrzésünk során elsősorban arra összpontosítottunk, hogy a mérföldkövek és célok egyértelműek-e, mivel ezek teljesítése szükséges az intézkedések előrehaladásának méréséhez és a források kifizetésének indoklásához. A mérföldkövekről és célokról készített általános elemzésünkben megállapítottuk, hogy mind a hat helyreállítási és rezilienciaépítési terv tartalmaz olyan mérföldköveket és célokat, amelyek nem teljesen egyértelműek (lásd: a **4. táblázat** néhány példája). Ha a mérföldkövek és a célok nem kellően egyértelműek, az azzal a kockázattal jár, hogy így ezeket nehéz értékelni, és fennáll a kockázat, hogy az eredetileg kitűzött célt nem teljesítették.

4. táblázat. Nem kellően egyértelmű mérföldkövek és célok: néhány példa

Tagállam	Intézkedés	Releváns mérföldkő vagy cél	A mérföldkő vagy cél ismertetése	Ellenőrzési mechanizmusok
Franciaország	C3.I7. A villamosenergia-hálózatok rezilienciájának erősítése	Projektek kezdete (Részcél)	A vidéki területek villamosenergia-hálózataira vonatkozó projektek megkezdése.	A projekteket, a munka előrehaladását és a helyszínt ismertető összefoglaló dokumentum.
Németország	2.1.1. Reform: Innovatív adatpolitika Németország számára	A projektek megkezdése (Részcél)	Az intézkedéshez kapcsolódó valamennyi projekt és tevékenység megkezdődött. Adott esetben lezárultak a kiválasztási eljárások, és elindultak a	Tárgytalan (Az ellenőrzés idején nem tették közzé az operatív megállapodást)

Tagállam	Intézkedés	Releváns mérföldkő vagy cél	A mérföldkő vagy cél ismertetése	Ellenőrzési mechanizmusok
			kiválasztott projektek.	
Görögország	14–4.3. Az igazságszolgáltatási rendszer hatékonyságának javítása – 16 575 Az igazságszolgáltatás felgyorsítása	Igazságügyi Rendőrségi Művelet (Részcél)	Az igazságügyi rendőrség működőképessé tétele valamennyi hatáskörében, mind központi közigazgatási szinten, mind pedig a bíróságokon belül regionális szinten	Az Igazságügyi Minisztérium jelentése, beleértve a következőket: a) szervezeti felépítés mind központi közigazgatási szinten, mind regionális szinten, bíróságokként; b) az összes személyzeti intézkedés végrehajtásának, valamint az összes vonatkozó infrastruktúra beszerzésének, telepítésének és működőképességének írásos megerősítése.
Spanyolország	2. Beruházás (C24.I2) – A kultúra fellendítése az egész területen	A kulturális és kreatív kezdeményezések ösztönzése (Cél)	A nonprofit és nonprofit szervezetek kulturális tevékenységének fellendítése a nem városi területeken (400 kezdeményezés).	a) az intézkedések listája, beleértve azok megnevezését és rövid ismertetését; b) a projekt vagy az intézkedés finanszírozását igazoló odaítélési határozatra való hivatalos hivatkozás; c) támogatásban részesült szervezetek; d) régió; és e) az intézkedés típusa.

Forrás: Európai Számvevőszék, a [tanácsi végrehajtási határozatok mellékletei és az operatív szabályok mellékletei](#) alapján.

Egyes esetekben a végrehajtás legfontosabb szakaszait nem fedik le teljes mértékben mérföldkövek és célok

83 A Bizottság belső gyakorlati iránymutatása előírja, hogy a mérföldköveknek és célértékeknek tükrözniük kell a szóban forgó intézkedés végrehajtásának legfontosabb szakaszait (kezdeti – időközi – végső). A mérföldkövekre és célokra vonatkozó általános elemzésünkben megállapítottuk, hogy a mérföldkövek/célok átlagos száma intézkedésenként 1,7-től (Horvátország) 3,2-ig (Németország) terjedt (lásd: [5. táblázat](#)).

5. táblázat. A mérföldkövek és célok átlagos száma intézkedésenként

Tagállam (1)	Intézkedések száma összesen (2)	A mérföldkövek és célok száma összesen (3)	A mérföldkövek és célok átlagos száma intézkedésenként (3:2)
Spanyolország	212	416	2,0
Olaszország	190	527	2,8
Franciaország	92	175	1,9
Németország	40	129	3,2
Görögország	175	330	1,9
Horvátország	222	372	1,7

Forrás: Európai Számvevőszék, a [tanácsi végrehajtási határozatok mellékletei](#) alapján.

84 A végrehajtás legfőbb szakaszainak lefedése különösen fontos a beruházások esetében, amelyek gyakran összetettek és hosszabb távon valósulnak meg, ezért előrehaladásuk nyomon követéséhez lépcsőzetes mérföldkövekre és célokra van szükség. A mintában szereplő hat helyreállítási és rezilienciaépítési tervben szereplő mérföldkövekre és célokra vonatkozó általános elemzésünkben azonban olyan beruházásokat is találtunk, amelyekhez csak egy mérföldkövet, illetve célt határoztak meg (lásd: a [6. táblázat](#) néhány példája).

6. táblázat. Mindössze egy mérföldkövet, illetve célt tartalmazó beruházások (példák)

Beruházás	Rész cél, illetve célérték	Időkeret	Az egyes mérföldkövek, illetve célok ismertetése
C2.I4. Biológiai sokféleség (Franciaország)	Az ökológiai helyreállítással és a védett területekkel kapcsolatban támogatott projektek száma	2022 4. negyedévéig	Az ökológiai helyreállítással és a biológiai sokféleség védett területeken való megőrzésével kapcsolatos projektek száma.
C1.4. R1–I4. A közúti személy- és áruszállítás beszámolási kontrollrendszere (Horvátország)	A közúti személy- és áruszállítás jól működő beszámolási kontrollrendszerének létrehozása	2024 4. negyedévéig	Létre kell hozni a közúti személy- és áruszállítás jól működő beszámolási kontrollrendszerét, amely összekapcsolja a menetíró készülék központi feldolgozó rendszeréből (SOTAH) származó adatokat, valamint a tachográfkárták nemzeti nyilvántartásait és a Tengerügyi, Közlekedési és Infrastrukturális Minisztérium felelősségi körébe tartozó kapcsolódó nyilvántartásokat.

Forrás: Európai Számvevőszék, a [tanácsi végrehajtási határozatok mellékletei](#) alapján.

Bizonyos intézkedések mérföldkövei és céljai azt mutatják, hogy azok 2026. augusztus 31. után fognak teljesülni

85 A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt a Covid19-világjárványra válaszul tervezték, ezért fontos, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt észszerű határidőn belül végrehajtsák. A Bizottság honlapján az olvasható, hogy „a tagállamok a 2026-ig végrehajtandó reformokra és beruházásokra vonatkozó terveket nyújtanak be...”¹². Az RRF-rendelet részletesen meghatározza, hogy:

- o a helyreállítási és rezilienciaépítési tervet kellően indokolni kell és alá kell támasztani. A terv mindenekelőtt a következő elemeket tartalmazza: ... tervezett mérföldkövek, célok, valamint a reformok és a beruházások végrehajtására vonatkozó indikatív menetrend, amely reformokat és beruházásokat legkésőbb 2026. augusztus 31-ig kell befejezni (a 18. cikk (4) bekezdésének i) pontja);
- o a bizottsági javaslat tartalmazni fogja azt a – legkésőbb 2026. augusztus 31-re eső – határidőt is, ameddig mind a beruházási projektek, mind a reformok

¹² Recovery and Resilience Facility – From Plans to Payments [Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz – A tervektől a kifizetésig] [weboldal](#).

tekintetében teljesíteni kell a végső mérföldköveket és célokat (a 20. cikk (5) bekezdésének d) pontja);

86 A mintánkban szereplő helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben felsorolt egyes intézkedések azonban magukban foglalnak egy kezdeti vagy köztes mérföldkövet, illetve célt is, amelyet a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtási időszakának vége előtti utolsó hónapokban kell teljesíteni. Ez azt eredményezheti, hogy a beruházás nem fejeződik be 2026. augusztus 31-ig (lásd: [7. táblázat](#)), ami nincs összhangban az RRF-rendelettel (lásd: [85.](#) bekezdés).

7. táblázat. A 2026 utáni végrehajtást jelző mérföldkövek, illetve célok (példák)

Intézkedés	Releváns mérföldkő vagy cél	Időkeret	A mérföldkő vagy cél ismertetése
C1.2. R1–I3 beruházás R1-I3 Hidrogénfelhasználás és új technológiák (Horvátország)	Közbeszerzési eljárás indítása további hidrogénkapacitásra (mérkődkő)	2026 2. negyedévéig	A 20 MW hidrogéntermelési kapacitás elektrolízissel történő telepítésére szolgáló létesítmény építésére kiírt közbeszerzési eljárás.
Beruházás – 1.2.5. Alternatív meghajtású autóbuszok vásárlásának támogatása (Németország)	Alternatív meghajtású buszok megrendelése (cél)	2026 3. negyedévéig	A program támogatásával legalább 2800, alternatív meghajtású autóbuszt rendeltek meg.

Forrás: Európai Számvevőszék, a [tanácsi végrehajtási határozatok mellékletei](#) alapján.

A Bizottság iránymutatása a hatásmutatók helyett a teljesítménymutatókat részesíti előnyben

87 A tagállamoknak szóló bizottsági iránymutatás¹³ kimondja, hogy:

- a mérföldkövek és célok [...] vagy inputmutatók, vagy jobb megoldásként outputmutatók alapján jelezhetik a reformok és beruházások végrehajtásának különböző szakaszait;
- kerülni kell a hatásmutatókat [...], mivel az ilyen mutatók kiszámíthatatlanok és olyan egyéb tényezőktől függnnek, amelyekre a tagállamoknak nincs befolyásuk.

¹³ Commission guidance to Member States Recovery and resilience plans, SWD(2021) 12, 1/2. rész, 34. oldal.

88 Az iránymutatásnak megfelelően az ellenőrzési mintánkban szereplő hat helyreállítási és rezilienciaépítési tervben felsorolt mérföldkövek és célok többsége outputorientált (pl. a felújított épületek / a felújított vasútkilométerek / a létrehozott töltőállomások száma). A mintában szereplő helyreállítási és rezilienciaépítési tervek legalább fele azonban inputmutatókat tartalmazó és általában bizonyos összegű támogatás felhasználására vonatkozó intézkedéseket is magában foglalt (pl. Németország, Spanyolország és Franciaország).

89 A hatásmutatók jellegüknek fogva hosszabb időhorizontúak, ami nem biztos, hogy jól illeszkedik a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz korlátozott végrehajtási időkeretéhez. Megjegyezzük azonban, hogy a hatásmutatók hiánya, az outputmutatók előnyben részesítése, sőt a mérföldkövekre és célokra vonatkozóan az inputmutatók alkalmazása jelentősen korlátozni fogja az intézkedések teljesítményére és végső soron a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz meglehetősen általános uniós szakpolitikai célkitűzéseire gyakorolt hatására vonatkozó mérések lehetőségét.

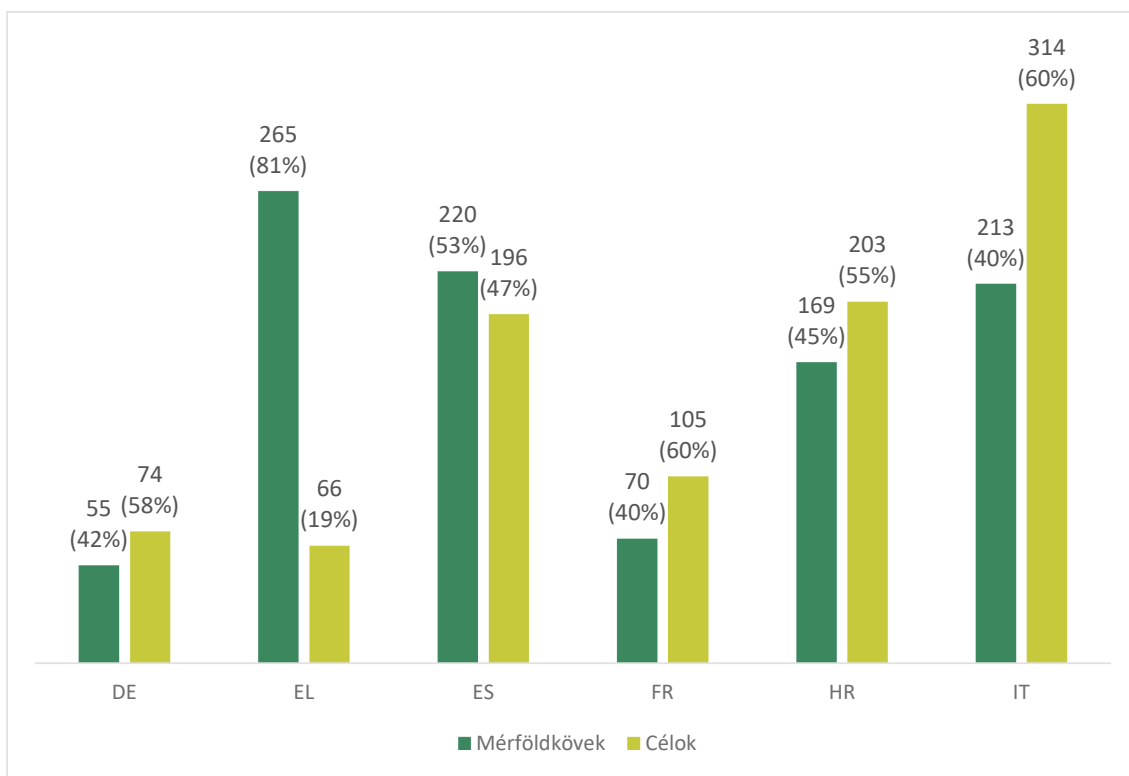
A mérföldkövek és célok meghatározásának koncepciója tagállamonként eltérő

90 A mérföldkövek és célok meghatározására vonatkozó harmonizált koncepció hiánya kihat a tagállamok közötti összehasonlíthatóságra, és kockázatot jelent az egyenlő bánásmód szempontjából is. Habár a Bizottság ösztönözte a harmonizált megközelítést, különösen azáltal, hogy iránymutatással és példákkal szolgált a reformokat és a beruházásokat illetően, nem végezte el a különböző tervek összehasonlító elemzését az egyes tagállamokban uralkodó eltérő helyzet miatt. A mérföldkövekre és célokra vonatkozó általános elemzésünkben eltéréseket találtunk a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek között a mérföldkövek és célok meghatározása tekintetében, ezeket a következő bekezdések tárgyalják.

A mérföldkövek és célok közötti különbségtétel nem mindig egyértelmű

91 A mintánkban szereplő hat helyreállítási és rezilienciaépítési tervben a mérföldkövek és célok teljes száma 129 (Németország) és 527 (Olaszország) között, a mérföldkövek és célok aránya pedig 2:3 (Franciaország és Olaszország) és 4:1 (Görögország) között változik (lásd: [5. ábra](#)).

5. ábra. A mérföldkövek száma és a célokhoz viszonyított aránya a mintánkban szereplő hat tagállamban (támogatások és hitelek)

Forrás: Európai Számvevőszék, a [tanácsi végrehajtási határozatok mellékletei](#) alapján.

92 Míg a mérföldkövek és célok teljes számát nagyrészt az elkülönített források és a helyreállítási és rezilienciaépítési terv hatóköre határozza meg, a mérföldkövek és a célok arányának különbsége arra is utalhat, hogy eltérő koncepciót alkalmaznak a mérföldkövek és a célok meghatározásakor, valamint kifejezheti azt is, hogy a kettő között hogyan tesznek különbséget az egyes tagállamok. Míg a legtöbb helyreállítási és rezilienciaépítési tervben a beruházás megvalósulását általában számszerűsíthető célérték formájában mérték (felújított házak száma, újraerdősített területek stb.), különösen a görög terv gyakran tartalmazott ehelyett egy nem számszerűsíthető mérföldkövet, nevezetesen egy zárójelentés elkészítését. Ezeket a mérföldköveket ugyanakkor néha a tanácsi végrehajtási határozat leíró szakaszában vagy az operatív megállapodásban bemutatott „ellenőrzési mechanizmusról” szóló szakaszban számszerűsítették.

93 A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel sz  lo rendelet 2. cikkének (4) bekezdése a mérföldköveket minőségi, a célokat pedig mennyiségi eredményekként határozza meg. Ha eltérnek ettől a k  l  nbs  gt  t  lt  l, az a következő kockázatokat rejti magában:

- o azokban az esetekben, amikor a mérföldköveket sz  mszer  s  tett  k a leírásban/ellenőrzési mechanizmusban, jogbizonytalanság áll fenn azzal kapcsolatban, hogy az ilyen számszerűsítés milyen mértékben k  pez  i a kifizetési feltétel részét, mivel a mérföldkövek természetüknél fogva nem sz  mszer   ek, és elérésüket minőségi mut  t   segítségével mérik;
- o azokban az esetekben, amikor a számszerűsíthető teljesítéséhez mérföldkövet rendelnek, és a leírás/ellenőrzési mechanizmus nem tartalmaz számszerűsítést, nehéz lehet meghatározni, hogy mi tekinthető sikeres végrehajtásának. Emellett a számszerűsített célérték (pl. bizonyos számú házak fel  j  jt  sa) helyett nem számszerűsített mérföldkövek (pl. zárójelentés benyújtása) alkalmazása kockázatot jelent az egyenlő bánásmód szempontjából is, mivel az előbbi elérése nehezebb lehet.

A határon átnyúló projektek célértékeit nem feltétlenül hangolták össze

94 A határokon átnyúló projektek különleges szerepet játszanak a harmonizált megközelítés szempontjából. Mivel a határokon átnyúló projektek jelleg  kn  l fogva hasonlóak, különösen előnyös lenne esetükben harmonizált megközelítést alkalmazni. A határokon átnyúló projektek azonban nem feltétlenül alkalmaztak hasonló mérföldköveket és célokat (lásd: **8. táblázat**).

8. táblázat. Ugyanazon határokon átnyúló projekt esetében különböző mérföldkövek és célok alkalmazása (példák)

Intézkedés	Részcélok	Célok
Hidrogénnel kapcsolatos, közös európai érdeket szolgáló fontos projekt 1.1.1. beruházás – A közös európai érdeket szolgáló fontos projektek keretében megvalósuló hidrogénprojektek (Németország)	- A részvételi szándék kifejezésére irányuló eljárás lezárása (a vállalatok 2021 második negyedévére projektvázlatokat nyújtottak be) - Az első támogatási határozatok kibocsátása (2022 első negyedéve) - A támogatási programra vonatkozó értékelő jelentés közzététele (2025 negyedik negyedévéig)	- Legalább 500 000 000 euró összegű kötelezettségvállalás (2024 2. negyedévéig) 1 500 000 000 euró összegű kötelezettségvállalás (2026 3. negyedévéig) - Legalább 300 MW elektrolíziskapacitás létrehozása (2026 harmadik negyedévéig)
Hidrogénnel kapcsolatos, közös európai érdeket szolgáló fontos projekt C4.I2. beruházás – Dekarbonizált hidrogén fejlesztése (Franciaország)	- A szerződések odaítélése a támogatási mechanizmus keretében (közzététel a weboldalon 2022 harmadik negyedévéig) - A magángazdákknak nyújtott pénzügyi támogatásról szóló határozat aláírása (közzététel a weboldalon 2022 harmadik negyedévéig)	- Támogatott hidrogén mennyisége – kumulatív (12 000 tonna 2022 negyedik negyedévéig) - Támogatott hidrogén mennyisége – kumulatív (100 000 tonna 2025 negyedik negyedévéig) - Elektrolizáló termelési kapacitás (140 MW/év 2025 negyedik negyedévéig, közös európai érdeket szolgáló fontos projekten keresztül a hidrogénnel kapcsolatban finanszírozott kapacitás)

Forrás: Európai Számvevőszék, a [tanácsi végrehajtási határozatok mellékletei](#) alapján.

Eltérések a mérföldkövek és célok meghatározásában

95 Megállapítottuk, hogy a mérföldkövek és célok meghatározása során nem volt harmonizált megközelítés. A 2026 augusztusa után végrehajtott intézkedések és az inputmutatókkal rendelkező intézkedések tekintetében feltárt hiányosságok nem azonos mértékben fordultak elő a mintában szereplő helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben:

- o egyes helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben (pl. Görögország és Horvátország) a mérföldkövek és célok arra utaltak, hogy az adott intézkedést 2026 után hajtják végre, más tervekre (pl. Spanyolországban) ez nem volt jellemző;

- o hasonlóképpen, egyes helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben (pl. Németország és Spanyolország esetében) jóval gyakrabban szerepeltek inputmutatók.

96 Noha egyetértünk a Bizottsággal abban, hogy az értékelés során figyelembe kell venni az egyes tagállamok sajátos körülményeit, hiányoljuk az összehasonlító elemzést.

A nyomonkövetési és kontrollintézkedések bizottsági értékelése átfogó volt ugyan, de részben olyan rendszereken alapult, amelyeket még be sem vezettek

97 Annak értékeléséhez, hogy milyen szerepet játszott a Bizottság a megfelelő nyomonkövetési és ellenőrzési keretrendszerek tagállamokon belüli elfogadásának előmozdításában, megvizsgáltuk, hogy a Bizottság megfelelően értékelte-e a következőket:

- o a tagállamok által a helyreállítási és rezilienciaépítési tervükben javasolt nyomonkövetési és végrehajtási intézkedések;
- o a tagállamok által a korrupció, a csalás, az összeférhetetlenség és a kettős finanszírozás megelőzésére és felderítésére javasolt ellenőrzési és kontrollintézkedések.

A tagállami nyomonkövetési és végrehajtási intézkedések bizottsági értékelése átfogó volt ugyan, de részben olyan rendszereken alapult, amelyeket még be sem vezettek

98 Az RRF-rendelet¹⁴ értelmében a Bizottságnak egy sor elem alapján értékelnie kell a tagállamok által a helyreállítási és rezilienciaépítési tervük hatékony nyomon követésére és végrehajtására javasolt intézkedéseket (**7. háttérmagyarázat**).

¹⁴ Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének h) pontja.

7. háttérmagyarázat

A tagállami nyomonkövetési intézkedések és végrehajtási követelmények értékelésének elemei

- o A tagállamon belül egy struktúra megbízást kap az alábbiakra: i. a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtása; ii. a mérföldkövek és célok terén elért előrehaladás nyomon követése; iii. beszámolás.
- o a tagállam által a reformok és beruházások végrehajtása megszervezésének tekintetében javasolt általános intézkedések (ideértve az elegendő személyi állomány biztosítását is) hitelesek.

Forrás: Az [RRF-rendelet](#) V. mellékletének 2.8. szakasza.

99 Ellenőriztük, hogy a Bizottság értékelte-e a mintában szereplő tagállamok nyomonkövetési és végrehajtási intézkedéseit, különösen azok struktúráját, a különböző szervek feladat- és felelősségi köreit, valamint a szükséges kapacitást.

100 A mintában szereplő hat tagállamban a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek nyomon követésére és végrehajtására szolgáló struktúrák jelentősen eltérnek egymástól attól függően, hogy mennyire összetett a tagállami struktúra, és hogy a tagállam meglévő rendszerekre és szervekre támaszkodik (Németország, Franciaország, Horvátország), vagy újakat kell bevezetnie (Görögország, Spanyolország, Olaszország). A [VII. melléklet](#) összefoglalja a mintában szereplő hat tagállam által javasolt rendszereket.

101 Megállapítottuk, hogy a bizottsági szolgálati munkadokumentumokban dokumentált bizottsági értékelés kielégítően bemutatta a mintában szereplő tagállami végrehajtási, nyomonkövetési és beszámolási struktúrákat és rendszereket, valamint azok szervezeti felépítését, feladat- és felelősségi köreit, továbbá ismertette a fennálló kockázatokat. A bizottsági értékelés arra a következtetésre jutott, hogy a tagállamok által javasolt nyomonkövetési és végrehajtási intézkedések megfelelőek, ezért „A” minősítést adott¹⁵.

¹⁵ Az [\(EU\) 2021/241 rendelet](#) V. mellékletének 2.8. szakasza szerint ez a rész „A” (megfelelő intézkedések), „B” (minimális intézkedések) vagy „C” (elégtelen intézkedések) minősítést kaphat.

102 A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek hatékony nyomon követésével és végrehajtásával kapcsolatos, egyes tagállamok esetében az értékelés során feltárt kockázatok csökkentése érdekében a Bizottság a mintánkban szereplő hat tagállam közül öt esetében egyedi, (az előfinanszírozás kivételével) az első kifizetés előtt elérendő mérföldköveket javasolt. Ezeket a tanácsi végrehajtási határozatok mellékleteiben vezették be (lásd: [VIII. melléklet](#)). Az egyedi mérföldkövek például a következők voltak: „a kapacitásokkal kapcsolatos aggályok enyhítése érdekében a végrehajtásban részt vevő intézmények munkaterhének vizsgálata” (Horvátország) vagy „fontos közigazgatási reformok végrehajtása a koordinációs struktúrák, nyomonkövetési rendszerek és végrehajtási mechanizmusok létrehozása, valamint a nyomon követéshez és a végrehajtáshoz szükséges személyzet és támogató személyzet biztosítása érdekében” (Olaszország).

103 Bár általánosságban egyetértünk a Bizottság értékelésével, az részben olyan rendszereken alapult, amelyeket az értékelés idején még be sem vezettek. Ez kockázatokat rejt magában, különösen olyan esetekben, amikor lényegesek a még hiányzó elemek. Ha nem áll rendelkezésre teljes mértékben működőképes nyomonkövetési rendszer, fennáll annak a kockázata, hogy a mérföldkövek vagy célok a valóságban nem valósulnak meg, amíg az egyedi mérföldköveket el nem érik.

104 Továbbá az a tény, hogy a nyomonkövetési rendszerek vagy a végrehajtó szervek részben még nem álltak rendelkezésre a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek jóváhagyásának időpontjában, szintén korlátozta igazgatási kapacitásuk bizottsági értékelését. Néhány esetben (például Németország és Franciaország esetében) a Bizottság a tagállamok állítására hagyatkozott, amelyben megerősítették, hogy elegendő kapacitással rendelkeznek a helyreállítási és rezilienciaépítési terv hatékony végrehajtásához és nyomon követéséhez, míg más esetekben (például Horvátország esetében) a Bizottság aggályainak adott hangot a nemzeti végrehajtó szervek igazgatási kapacitásával kapcsolatban.

105 Néhány közelmúltban kiadott véleményünkben¹⁶ megállapítottuk, hogy a tagállamoknak elegendő idővel és megfelelő igazgatási kapacitással kell rendelkezniük az uniós források felhasználásához. A 2014–2020-as programozási időszakban a legalacsonyabb felhasználási arányt felmutató tagállamok némelyike az elkövetkező években jelentős támogatást fog kapni az Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből (lásd: [IX. melléklet](#)). A 2020-ra vonatkozó éves jelentésünkben¹⁷ azt is kiemeltük, hogy nem feltétlenül áll majd rendelkezésre elegendő igazgatási erőforrás ahhoz, hogy képesek legyenek kezelni a jelentős forrásnövekedést. Különösen azokban a tagállamokban, ahol a közberuházások nagy részét már most is az Unió finanszírozza, ez növelheti annak kockázatát, hogy a tagállamok esetleg nem tudják elkölteni a rendelkezésükre álló forrásokat, és nem tudnak kedvező ár-érték arányt biztosítani.

Az ellenőrzési és kontrollintézkedések bizottsági értékelése megfelelő volt ugyan, de gyakran a még teljesítésre váró követelményektől függött

106 Az RRF-rendelettel összhangban a Bizottságnak biztosítania kell, hogy a tagállamok bevezették az Unió pénzügyi érdekeinek védelméhez szükséges megfelelő kontrollrendszereket (lásd. [8. háttérmagyarázat](#))¹⁸. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz ellenőrzési és kontrollrendszere elsősorban az egyes tagállamok megfelelő rendszereire támaszkodik. A tagállamoknak elegendő információt kell benyújtaniuk azokról a kontrollrendszerekről, amelyeket különösen a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás fő elveinek való megfelelés biztosítása érdekében fognak bevezetni.

¹⁶ [04/2020. sz. vélemény](#) (2020. július 14.) a javasolt REACT-EU rendeletről és az esb-alapokat szabályozó közös rendelkezésekről szóló rendeletről; és [06/2020. sz. vélemény](#) (az EUMSZ 287. cikkének (4) bekezdése és 322. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2020) 408).

¹⁷ [2020. évi éves jelentés](#), 2. fejezet.

¹⁸ Az [\(EU\) 2021/241 rendelet](#) 19. cikke (3) bekezdésének j) pontja.

8. háttérmagyarázat

A tagállamok kontrollintézkedéseinek értékelésére szolgáló kritériumok

- A helyreállítási és rezilienciaépítési terv szerinti kontrollrendszer megbízható folyamatokon és struktúrákon alapul, és egyértelmű szereplőket (szerveket/szervezeteket), valamint feladat- és felelősségi köröket határoz meg; biztosítja a releváns funkciók megfelelő elkülönítését;
- a kontrollrendszer és más releváns intézkedések, így a végső kedvezményezettekre vonatkozó adatoknak a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben leírt – különösen a korrupció, a csalás és az összeférhetetlenségek ezen eszköz keretében biztosított források felhasználása során való megelőzése, feltárása és korrekciója érdekében történő – gyűjtése és közzététele megfelelő;
- a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben leírt, a helyreállítási és rezilienciaépítési eszközökből és más uniós programokból történő kettős finanszírozás elkerülését célzó intézkedések megfelelőek; valamint
- a kontrollért felelős szereplők (szervek/szervezetek) rendelkeznek a kijelölt szerepük betöltéséhez és feladataik ellátásához szükséges jogi felhatalmazással és igazgatási kapacitással.

Forrás: Az RRF-rendelet V. mellékletének 2.10. szakasza.

107 Ellenőriztük, hogy a Bizottság értékelte-e a tagállamok kontrollintézkedéseit, különösen azok struktúrájának egyértelműségét, a különböző szerveik feladat- és felelősségi köreit, a tervezett rendszereket és folyamatokat, valamint a szükséges kapacitást.

108 A Bizottság iránymutatást dolgozott ki a tagállamok számára¹⁹, és önértékelési ellenőrzőlistát bocsátott rendelkezésre. A következőket állapítottuk meg:

- a Bizottság foglalkozott a mintában szereplő hat tagállam kontrollrendszereinek lényeges szempontjaival, és átfogó belső ellenőrzőlista alapján ellenőrizte, hogy elegendő tesznek-e az RRF-rendelet valamennyi kritériumának (lásd: [8. háttérmagyarázat](#)). Megállapítottuk, hogy a mintánkban szereplő helyreállítási

¹⁹ *Commission guidance to Member States Recovery and resilience plans*, SWD(2021) 12, 1/2. rész.

és rezilienciaépítési tervek esetében megfelelő elemzést végzett és az értékelést kellően részletes dokumentációval támasztotta alá;

- o a Bizottság az e tagállamokban alkalmazott kontrollintézkedések kapcsán konzultált az érintett főigazgatóságokkal (pl. a Költségvetési Főigazgatósággal, a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatóságával, Regionális és Várospolitikai Főigazgatósággal).

109 A Bizottság a mintában szereplő mind a hat tagállamot „A” minősítéssel értékelte, ugyanakkor adott esetben jelezte azokat a hiányosságokat vagy elégtelenségeket, amelyek miatt az első kifizetés előtt kiegészítő intézkedéseket kell végrehajtani (lásd: [VIII. melléklet](#)). Külön mérföldkövek voltak például: a különböző ellenőrző és kontrollszervek szerepének és felelősségi körének meghatározása (például Franciaországban), megbízatásuk hatókörének meghatározása (például Görögországban), vagy az ellenőrző szervek stratégiáinak elfogadása vagy módosítása a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközért felelős külön egységek létrehozása érdekében (például Horvátországban). A nyomkövetési és végrehajtási rendszerhez hasonlóan (lásd: [103.](#) bekezdés) ez is kockázatot jelent, mivel a Bizottság az értékelés idején még nem tudta megvizsgálni a meglévő rendszereket.

110 Továbbá a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében nem minden tagállam fogja használni a bizottsági adatbányászati és kockázatértékelő eszközt azon projektek, kedvezményezettek és vállalkozók azonosításához, amelyek esetében felmerülhet a csalás, az összeférhetetlenség és a szabálytalanságok kockázata. Az ellenőrzési mintánkban szereplő tagállamok közül öt (Görögország, Spanyolország, Franciaország, Horvátország és Olaszország) használni fogja a bizottsági adatbányászati és kockázatértékelő eszközt, amelynek fontosságára egy korábbi ellenőrzés során is rávilágítottunk²⁰. Az eszköz használata a Tanács döntése értelmében nem volt kötelező, ennél fogva arra nem volt szükség ahhoz, hogy a tagállamok kontrollrendszerei pozitív értékelést kapjanak. A közös adatbányászati és kockázatértékelő eszköz azonban kulcsfontosságú szerepet játszik az Unió pénzügyi érdekeinek védelmében, pontosabban a csalás, az összeférhetetlenség és a kettős finanszírozás megelőzésében, valamint az átláthatóság és az elszámoltathatóság fokozásában.

²⁰ [01/2019. sz. különjelentés](#): „Az uniós kiadásokat érintő csalások elleni küzdelem: intézkedésre van szükség”.

111 Bár a Bizottság átfogóan értékelte a tagállamok kontrollrendszereit, az a tény, hogy egyedi mérföldkövek váltak szükségessé, azt jelzi, hogy mind a Bizottság, mind a tagállamok elismerték: az értékelés idején a mintában szereplő tagállamokban a kontrollrendszerek részben még nem működtek. Tehát az, hogy e területen az összes helyreállítási és rezilienciaépítési terv „A” minősítést kapott, legalább részben azzal magyarázható, hogy az RRF-rendelet csak „A” (megfelelő) vagy „C” (elégtelen) minősítést tett lehetővé, a „C” minősítés pedig az helyreállítási és rezilienciaépítési terv egészének elutasítását eredményezte volna. A teljes mértékben működőképes kontrollrendszer hiánya azzal a kockázattal jár, hogy az Unió pénzügyi érdekei e mérföldkövek teljesítéséig nem részesülnek kellő védelemben.

Következtetések és ajánlások

112 Arra a következtetésre jutottunk, hogy a folyamat összetettségére és az időkorlátokra tekintettel a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek bizottsági értékelése összességében megfelelő volt. Ugyanakkor több hiányosságot, kockázatot és jövőbeli figyelmet érdemlő területet azonosítottunk, például tárgyalások eredményeként létrejött folyósítási profilokat, nem egyértelműen meghatározott mérföldköveket és célokat, illetve az értékelés idején még nem teljesen működő nyomon követési és kontrollrendszereket (lásd: következő bekezdések).

113 Megállapítottuk, hogy a Bizottság hatékonyan irányította az értékelési folyamatot. A szervezeti felépítés és a Bizottságon belüli megosztott felelősség biztosította az összes érintett szereplő bevonását. Az értékelés átfogó belső iránymutatásokon és ellenőrzőlistákon alapult, de az értékelők ezeket nem rendszeresen, illetve nem egységesen használták a minőségi értékelés során. A Bizottság munkája során született és a végső bizottsági értékelést alátámasztó fő dokumentumok rendelkezésre álltak és azokat nyilvántartásba vették ugyan, de azokat nem lehetett minden esetben könnyen nyomon követni (24–32. bekezdés).

1. ajánlás. Az értékelési eljárások és a dokumentáció javítása

A Bizottság:

- a) a jövőbeli értékelések során tökéletesítse az eljárást annak biztosításához, hogy a folyamat minden lépését kövessék, és az értékelés minőségi elemeit teljes mértékben figyelembe vegyék;
- b) a folyamat átláthatóságának és hatékonyságának növelése érdekében biztosítsa, hogy a végső értékelés dokumentációját és a végső értékeléshez vezető indokokat kellően dokumentálják és a fő dokumentumok könnyen nyomon követhetők legyenek.

Megvalósítás céldátuma: bármilyen jövőbeli értékelés esetében.

114 A Bizottság támogatást nyújtott a tagállamoknak a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek teljes kidolgozási szakaszában, és iránymutatásokat tartalmazó dokumentumokat adott ki a folyamat előmozdítása érdekében. A korlátozottan rendelkezésre álló idő miatt az iránymutatásokat a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekkel párhuzamosan dolgozták ki, ami néhány esetben a folyamat során

szükségessé tette a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek kiigazítását. A Bizottság továbbá képzéseket is nyújtott, valamint biztosított egy online „kérdés-felelet” platformot is, ami megkönnyítette az információk megosztását. A Bizottság csekély szerepet játszott a tagállamok közötti bevált gyakorlatok cseréjének előmozdításában, pedig az megkönnyítette volna az értékelési folyamatot, és ösztönözte volna, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben több országra kiterjedő projektek is szerepeljenek (34–38. bekezdés).

2. ajánlás. A tagállamok körében a bevált gyakorlatok cseréjének előmozdítása

A bevált gyakorlatok tagállamok közötti cseréjének helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtása során történő előmozdítása érdekében a Bizottság proaktívan segítse elő a tagállami hatóságok között a közös érdekű kérdésekben folytatott eszmecserét.

Megvalósítás céldátuma: a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtási időszakában.

115 A Bizottság – miután a komponensek szintjén feltérképezést végzett, bár nem elemezte az összes egyedi intézkedést – értékelésében elismerte, hogy foglalkoztak a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz fő szakpolitikai célkitűzéseivel, köztük a hat pillérrel, (lásd: 40–44. bekezdés). A komponensek esetleges hozzájárulásának mértéke változó, és a hatása a gyakorlatban még nem mutatkozott meg.

116 Megállapítottuk, hogy a bizottsági értékelés arra jutott, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek általában véve foglalkoztak a 2019. és 2020. évi országspecifikus ajánlásokkal és az európai szemeszter keretében azonosított kapcsolódó kihívásokkal. Az országspecifikus ajánlások, különösen a 2019. évi néhány fontos szempontjával a lefedettséget illetően azonban továbbra sem foglalkoztak kielégítően. Általánosabban fogalmazva, bizonyos mértékig megítélés tárgyát képezi annak értékelése, hogy mi minősül az országspecifikus ajánlások „jelentős részének” (45–52. bekezdés).

3. ajánlás. A végrehajtott intézkedések országspecifikus ajánlásokhoz való hozzájárulásának nyomon követése

A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtása során a Bizottság:

- a) hangolja össze a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel kapcsolatban elért eredményekről való beszámolást az európai szemeszter keretében történő beszámolással annak biztosítása érdekében, hogy megfelelően nyomon kövessenek minden országspecifikus ajánlást, köztük azokat is, amelyekkel a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek nem foglalkoznak közvetlenül;
- b) az európai szemeszter meglévő beszámolási keretében szolgáljon tájékoztatással arról, hogy milyen mértékben járul hozzá a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz az országspecifikus ajánlások végrehajtásához.

Megvalósítás céldátuma: 2022-től.

117 A Bizottság az értékelése során arra jutott, hogy az elfogadott helyreállítási és rezilienciaépítési tervek csak olyan intézkedéseket tartalmaznak, amelyek megfelelnek a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek, vagy amelyeket mérséklési intézkedések kísérnek, amennyiben azok valószínűleg környezeti hatással járnak, ahogyan az a mintánkban szereplő intézkedések esetében is megfigyelhető volt. A dokumentációból azonban hiányzott egy olyan összefoglaló lista, amely alátámasztotta volna a végső bizottsági értékelésben szereplő általános következtetést. Ráadásul a valószínűleg környezeti hatással járó intézkedések esetében a hatást sok esetben nem számszerűsítették. Emellett a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben a mérföldkő vagy a cél nem tartalmazott szisztematikusan mérséklési intézkedéseket. Következésképpen ezek teljesítése nem feltétele a kifizetésnek, és semmilyen jogalap nincs a végrehajtásuk előírására vagy nyomon követésére. Végezetül, a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek nem megfelelő intézkedések a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközon kívül finanszírozhatók, ami viszont ellentmond a jelentős károkozás elkerülését célzó elv alkalmazásának (56–59. bekezdés).

4. ajánlás. Az átláthatóság javítása és a jelentős károkozás elkerülését célzó elv nyomon követése

A Bizottság:

- a) kérje fel a tagállamokat, hogy a jelentős károkozás elkerülését célzó elvvel kapcsolatos jövőbeli önértékelések során szükség esetén adjanak számszerűsített becslést az intézkedések környezeti hatásáról, és amennyiben ilyen becsléssel szolgálnak, azt az értékelésben vegyék figyelembe;

Megvalósítás céldátuma: bármilyen jövőbeli értékelés esetében.

- b) foglaljon bele mérséklési intézkedéseket is a mérföldkövekbe és a célokba, amennyiben azok a jelentős károkozás elkerülését célzó elv tekintetében relevánsak az intézkedés pozitív értékelése szempontjából, és a végrehajtás során ellenőrizze az e mérföldkövekben és célokban foglalt feltételek teljesülését.

Megvalósítás céldátuma: bármilyen jövőbeli értékelés esetében és 2022-től.

118 A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek becsült összköltségeinek bizottsági értékelése megfelelő volt. A „B” minősítés minden esetben egyes intézkedések példátlan jellegét, következésképpen pedig a róluk rendelkezésre álló információk hiányát tükrözte. Továbbá az egy adott részlet keretében fizetendő összeg meghatározásához használt módszertan nem átlátható, mivel az a tagállamokkal tárgyalt feltételeken alapul. A Bizottság által feltárt hiányosságok gyakorisága és súlyossága a mintában szereplő egyes tagállamokban eltérő annak ellenére, hogy ugyanolyan minősítést („B”) kaptak. Ezenkívül az ellenőrzés idején a Bizottság még nem határozta meg a kifizetések felfüggesztésének vagy részleges csökkentésének kiszámítására szolgáló módszertant (lásd: [66–76.](#) bekezdés).

119 A Bizottság értékelése hozzájárult a mérföldkövek és célok minőségének javításához. Ellenőrzési munkánk során azonban kiderült, hogy számos mérföldkő és cél nem kellően egyértelmű, nem fedi le a végrehajtás kulcsfontosságú szakaszait, vagy azt jelzi, hogy egyes intézkedések 2026 augusztusának végéig esetleg nem fejeződnek be. Megállapítottuk továbbá, hogy mivel a mérföldkövek és célok meghatározása során nem alkalmaztak harmonizált megközelítést, a tagállamok helyzete nem volt összehasonlítható. Emellett a Bizottság ajánlásának megfelelően a mérföldkövek és célok általában az outputhoz, sőt az inputhoz kapcsolódnak, nem pedig a hatás méréséhez. A mérföldkövek és célok tekintetében általunk feltárt hiányosságok (lásd: előző alszakaszok) nem ugyanolyan mértékben fordultak elő a mintánkban szereplő összes helyreállítási és rezilienciaépítési tervben ([77–o.](#) bekezdés).

5. ajánlás. Annak biztosítása, hogy a mérföldköveket és célokat megfelelően meghatározzák és azokra egyértelmű ellenőrzési mechanizmusok vonatkozzanak

A Bizottság:

- a) az operatív megállapodásokban szerepeltessen egyértelmű ellenőrzési mechanizmusokat a mérföldkövekre és célokra vonatkozóan, hogy teljesítésük egyértelműen értékelhető legyen;

Megvalósítás céldátuma: 2023 közepe.

- b) biztosítsa a mérföldkövek és célok megfelelő meghatározását, különösen azt, hogy azok kellően egyértelműek legyenek, tükrözzék a végrehajtás legfőbb szakaszait és azokat következetesen határozzák meg a tagállamokban, figyelembe véve ugyanakkor az egyes helyreállítási és rezilienciaépítési tervek sajátosságait.

Megvalósítás céldátuma: bármilyen jövőbeli értékelés esetében.

120 A Bizottság átfogóan értékelte a tagállamok által javasolt nyomonkövetési és kontrollintézkedéseket, és számos hiányosságot tárt fel, amelyek elsősorban a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtásához és nyomon követéséhez szükséges, elégtelen adminisztratív kapacitással, valamint az értékelés idején csak részben működő ellenőrzési struktúrákkal függték össze. Ezeket a hiányosságokat az érintett tagállamokkal egyeztetett egyedi mérföldkövek bevezetésével orvosolták, amelyeket még a Bizottság első kifizetésének teljesítése előtt végre kell hajtani. Ezért a bizottsági értékelés bizonyos fokig inkább egy kötelezettségvállaláson alapult, mintsem az akkor ténylegesen fennálló rendszereken ([98–112. bekezdés](#)).

121 Megjegyezzük továbbá, hogy néhány tagállam azon döntése, hogy nem használja a bizottsági adatbányászati és kockázatértékelő rendszert, csökkenti a rendszer általános hasznosságát, és növeli annak kockázatát, hogy nem derül fény a csalásra és a kettős finanszírozásra ([109. bekezdés](#)).

6. ajánlás. A nyomon követésre és a kontrollokra vonatkozó egyedi mérőföldköveknek való megfelelés ellenőrzése, és a bizottsági adatbányászati és kockázatértékelő rendszer használatának ösztönzése

A Bizottság:

- a) alaposan ellenőrizze a nyomon követési és kontrollrendszerekhez kapcsolódó egyedi mérőföldkövek kielégítő teljesítését és időben történő végrehajtását;
- b) ösztönözze a tagállamokat, hogy használják a bizottsági adatbányászati és kockázatértékelő eszközt.

Megvalósítás céldátuma: 2023 vége.

A véleményt 2022. július 21-i luxembourgi ülésén fogadta el a Számvevőszék.

a Számvevőszék nevében

Klaus-Heiner Lehne
elnök

Mellékletek

I. melléklet. – A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek értékelési kritériumai és minősítése

Kategória	Kritériumok	Lehetséges minősítés	Előírt minimális minősítés
Relevancia	1. kritérium – hozzájárul-e mind a hat pillérhez;	A – nagymértékben B – mérsékelt C – kismértékben	B*
	2. kritérium – eredményesen kezeli-e az európai szemeszter folyamata keretében, különösen a 2019-es és 2020-as országspecifikus ajánlásokban meghatározott kihívásokat;	A – eredményesen megvalósítja az országspecifikus ajánlások összességét vagy jelentős részét B – részben megvalósítja az országspecifikus ajánlások összességét vagy jelentős részét C – az országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívások egyikét sem valósítja meg	A
	3. kritérium – hozzájárul-e a növekedési potenciál, a munkahelyteremtés és a reziliencia megerősítéséhez;	A – nagyarányú várható hatás B – közepes arányú várható hatás C – alacsony arányú várható hatás	A
	4. kritérium – kizárólag olyan intézkedést tartalmaz-e, amely megfelel a „jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek”;	A – nincs olyan intézkedés, amely jelentős kárt okozna C – egy vagy több intézkedés jelentős kárt okoz	A
	5. kritérium – hozzájárul-e a zöld átálláshoz (a becsült összköltségek legalább 37%-a);	A – nagymértékben B – mérsékelt C – kismértékben	A
	6. kritérium – hozzájárul-e a digitális átálláshoz (a becsült összköltségek legalább 20%-a);		A
Eredményesség	7. kritérium – a helyreállítási és rezilienciaépítési terv az intézkedései révén tartós hatást gyakorol-e;		B*
	8. kritérium – gondoskodik-e a végrehajtása nyomon követésére vonatkozó intézkedésekről, többek között mérőföldkövekről, célokról és kapcsolódó mutatókról;	A – megfelelő intézkedések B – minimális intézkedések C – elégtelen intézkedések	B*
Hatékonyság	9. kritérium – szolgál-e a helyreállítási és rezilienciaépítési terv becsült összköltségére vonatkozó észszerű és valószerű indokolással;	A – nagymértékben B – mérsékelt C – kismértékben	B*
	10. kritérium – gondoskodik-e olyan kontrollrendszerekről és intézkedésekről, amelyek megelőzik, feltárják és korrigálják a korrupciót, a csalást, a szabálytalanságokat, az összeférhetetlenséget és a kettős finanszírozást;	A – megfelelő intézkedések C – elégtelen intézkedések	A
Következetesség	11. kritérium – tartalmaz-e olyan intézkedéseket, amelyek koherens fellépéseket jelentenek.	A – nagymértékben B – mérsékelt C – kismértékben	B*

*Kiegészítő követelmény: hét kritérium (1., 4. és 7–11. kritérium) esetében az „A” minősítések többsége.
Megjegyzés: A 4. és 10. kritérium esetében csak „A” vagy „C” minősítés adható.

Forrás: Európai Számvevőszék, az RRF-rendelet alapján.

II. melléklet. – A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek benyújtásának és értékelésének aktuális állása 2022. június 1-jén

Tagállam	A tagállam által benyújtott helyreállítási és rezilienciaépítési terv	A Bizottság által jóváhagyott helyreállítási és rezilienciaépítési terv	A Tanács által elfogadott tanácsi végrehajtási határozat	Folyósított előfinanszírozás	Aláírt operatív megállapodás	A Bizottsághoz benyújtott első kifizetési kérelem	A Bizottság által folyósított első kifizetés
Ausztria	2021. május 1.	2021. június 21.	2021. július 7.	2021. szeptember 28.			
Belgium	2021. május 1.	2021. június 23.	2021. július 6.	2021. augusztus 3.			
Bulgária	2021. október 15.	2022. április 7.	2022. május 4.				
Horvátország	2021. május 15.	2021. július 8.	2021. július 20.	2021. szeptember 28.	2022. február 9.	2022. március 15.	
Ciprus	2021. május 17.	2021. július 8.	2021. július 20.	2021. szeptember 9.			
Csehország	2021. június 2.	2021. július 19.	2021. augusztus 31.	2021. szeptember 28.			
Dánia	2021. április 30.	2021. június 17.	2021. július 6.	2021. szeptember 2.			
Észtország	2021. június 18.	2021. október 5.	2021. október 29.	2021. december 17.	2022. március 22.		
Finnország	2021. május 27.	2021. október 4.	2021. október 29.	2022. január 21.			
Franciaország	2021. április 29.	2021. június 23.	2021. július 6.	2021. augusztus 19.	2021. november 25.	2021. november 26.	2022. március 4.
Németország	2021. április 28.	2021. június 22.	2021. július 6.	2021. augusztus 26.			
Görögország	2021. április 28.	2021. június 17.	2021. július 6.	2021. augusztus 9.	2021. december 21.	2021. december 29.	2022. április 8.
Magyarország	2021. május 12.						

Tagállam	A tagállam által benyújtott helyreállítási és rezilienciaépítési terv	A Bizottság által jóváhagyott helyreállítási és rezilienciaépítési terv	A Tanács által elfogadott tanácsi végrehajtási határozat	Folyósított előfinanszírozás	Aláírt operatív megállapodás	A Bizottsághoz benyújtott első kifizetési kérelem	A Bizottság által folyósított első kifizetés
Írország	2021. május 28.	2021. július 16.	2021. augusztus 31.				
Olaszország	2021. május 1.	2021. június 22.	2021. július 6.	2021. augusztus 13.	2021. december 22.	2021. december 30.	2022. április 13.
Lettország	2021. április 30.	2021. június 22.	2021. július 6.	2021. szeptember 10.	2022. február 16.		
Litvánia	2021. május 15.	2021. július 2.	2021. július 20.	2021. augusztus 17.	2022. május 5.		
Luxemburg	2021. április 30.	2021. június 18.	2021. július 6.	2021. augusztus 3.			
Málta	2021. július 13.	2021. szeptember 16.	2021. szeptember 28.	2021. december 17.			
Hollandia							
Lengyelország	2021. május 3.	2022. június 1.					
Portugália	2021. április 22.	2021. június 16.	2021. július 6.	2021. augusztus 3.	2022. január 18.	2022. január 25.	2022. május 9.
Románia	2021. május 31.	2021. szeptember 27.	2021. október 29.	2021. december 2.		2022. június 1.	
Szlovákia	2021. április 29.	2021. június 21.	2021. július 9.	2021. október 13.	2021. december 16.	2022. április 29.	
Szlovénia	2021. május 1.	2021. július 1.	2021. július 20.	2021. szeptember 17.	2022. március 31.		
Spanyolország	2021. április 30.	2021. június 16.	2021. július 6.	2021. augusztus 17.	2021. november 9.	2021. november 12.	2021. december 27.
Svédország	2021. május 28.	2022. március 29.	2022. május 4.				

Forrás: Európai Számvevőszék, a Bizottság helyreállítási és rezilienciaépítési eredménytáblája (https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/index.html) és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz hivatalos weboldala (https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/recovery-coronavirus/recovery-and-resilience-facility_en#national-recovery-and-resilience-plans) alapján.

III. melléklet. – A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek fő jellemzőinek áttekintése az ellenőrzési mintában szereplő hat tagállam esetében

Tagállam	RRF-allokáció (vissza nem térítendő támogatások és hitelek, milliárd euró)	Az összetevők száma	Intézkedések száma összesen (reformok – beruházások)	Mutatók száma összesen (mérőföldkövek – célok)	Folyósítási profil
Horvátország	6,3	5 + 1 kezdeményezés	222 (76–146)	372 (166–206)	A mérőföldkövek előreütemezése és a célok későbbre ütemezése.
Franciaország	39,4	9	91 (21–70)	175 (70–105)	A mérőföldkövek és a célok előreütemezése.
Németország	25,6	10	40 (15–25)	129 (55–74)	A mérőföldkövek előreütemezése és a célok későbbre ütemezése.
Görögország	30,5	18	175 (67–108)	331 (266–65)	A mérőföldkövek és a célok későbbre ütemezése.
Olaszország	191,5	16	190 (58–132)	527 (213–314)	A mérőföldkövek előreütemezése és a célok későbbre ütemezése.
Spanyolország	69,5	30	212 (102–110)	416 (221–195)	A mérőföldkövek előreütemezése és a célok későbbre ütemezése.

Megjegyzés: Az „előreütemezés” kifejezés azt jelenti, hogy a mérőföldkövek vagy célok többségét a tervek szerint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásának első három évében teljesítik, míg a „későbbre ütemezés” kifejezés azt jelenti, hogy végrehajtásukra a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtási időszakának utolsó három évében kerül sor.

Forrás: Európai Számvevőszék, a tanácsi végrehajtási határozatok mellékletei alapján.

IV. melléklet. – A mintában szereplő hat tagállamban kiválasztott intézkedések

Szakpolitikai terület	Németország	Görögország	Spanyolország	Franciaország	Horvátország	Olaszország
Beruházások						
Közlekedés	C1.2.I3: A magángépjárműpark cseréjének támogatása (1.2.3)	C.4.6.I2 (azonosító: 16 628): Közép-Görögország E-65 autópálya: Trikala-Egnatia szakasz	C.1.I1: Kis kibocsátású térségek, valamint a városi és nagyvárosi közlekedés átalakítása	C.3.I1: A vasúti ágazatnak nyújtott támogatás	C1.4. R5-I2: Új mobilitási járművek kutatása, fejlesztése és gyártása, valamint támogató infrastruktúra	M2C2.I4: Fenntartható helyi közlekedés, kerékpárutak és vasúti járművek felújítása
Zöld	C1.3.I3: Az épületek felújítása az energiahatékony épületek szövetségi finanszírozása (1.3.3)	C1.2.I1 (ID: 16 872): Lakóépületek energetikai felújítása	C2.I1: Helyreállítási program a lakókörnyezetek gazdasági és társadalmi helyreállítására	C1.I3: Középületek termikus felújítása	C6.1. R1-I1: Épületek energetikai felújítása	M2C3.I3: Az ökobonus és a sismabonus megerősítése (110%-ig) az energiahatékony és az épületek biztonsága érdekében
Digitális	C2.2.I1: A járműgyártó/szállítóipar beruházási programja (2.2.1)	C2.2.I1 (azonosító: 16 778): Archívumok és kapcsolódó szolgáltatások digitalizálása	C13.I3: Digitalizáció és innováció	C9.I1: A digitális egészségügyre vonatkozó műszaki szabványok felzárkóztatása	C1.2. R1-I1: Az energiarendszer átalakítása, építése és digitalizálása, valamint az energiaágazat dekarbonizációját szolgáló infrastruktúra támogatása	M1C2.I1: Átállás 4.0
Egészségügy	C5.1.I1: Időtálló kórházakra vonatkozó program (5.1.2)	C.3.3.I1 (azonosító: 16 795): Egészségügyi infrastruktúra	C18.I1: A Nemzeti Egészségügyi Rendszer csúcstechnológiai berendezéseire vonatkozó beruházási terv	C9.I2: A kórházak és az egészségügyi ellátás korszerűsítése és átalakítása	C5.1. R2-I1: A rákbetegségek megelőzésére, diagnosztizálására és kezelésére szolgáló berendezések beszerzése	M6.C1.I1: Közeli hálózatok, létesítmények és távorvoslás a területi egészségügyi segítségnyújtáshoz
Egyéb	C1.1.I1: A közös európai érdeket szolgáló fontos projektek keretében megvalósuló hidrogénprojektek (1.1.1)	C1.4.I3 (azonosító: 16 846): Szennyvízkezelésből származó települési szennyvíz és iszapkezelő infrastruktúra	C9.I1: Megújuló hidrogén, országprojekt	C4.I2: Dekarbonizált hidrogén fejlesztése	C1.3. R1-I1: A közüzemi szennyvízkezelés fejlesztését célzó program	M2C2.I3: A hidrogén fejlesztésének, elosztásának és végfelhasználásának előmozdítása

Szakpolitikai terület	Németország	Görögország	Spanyolország	Franciaország	Horvátország	Olaszország
Reformok						
Költségvetési politika / közigazgatás	C6.1.R2: A közigazgatás digitalizálása – az online hozzáférésről szóló jogszabály végrehajtása (6.1.2)	C4.1.R1 (azonosító: 16 610): A héa-visszatérítések felgyorsításának előmozdítása	C29.R1: A közkiadások felülvizsgálatának és értékelésének folyamata	C7.R5: A közkiadások minőségének értékelése	C.2.7. R1: A költségvetési tervezés és beszámolás javítása	M1C1.R13: A kiadások felülvizsgálatára vonatkozó keret reformja
Munkaerőpiac / oktatás	C3.1.R1: Oktatási platform (3.1.2)	C3.2.R1 (azonosító: 16 913): Az egész életen át tartó tanulás új stratégiája: Görögország kompetenciafejlesztési és átképzési rendszerének korszerűsítése és fejlesztése	C23.R6: A belső rugalmasságra, a munkahely stabilitására és az átmeneti szakaszban lévő munkavállalók átképzésére szolgáló állandó mechanizmus	C8.R4: A munkanélküliségi biztosítás reformja	C4.1. R1: Új célzott aktív foglalkoztatáspolitikai intézkedések kidolgozása és végrehajtása a zöld és digitális munkaerőpiaci átállás érdekében	M5C1.R1: Aktív munkaerőpiaci politikák és a szakképzés

Forrás: Európai Számvevőszék.

V. melléklet. – A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek hat pillére és a Bizottság által az ellenőrzési mintában szereplő hat tagállam esetében a tervekhez jelentősen hozzájárulóként értékelt komponensei

Tagállam	Zöld átállás	Digitális transzformáció	Intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés	Társadalmi és területi kohézió	Egészségügy, valamint gazdasági, társadalmi és intézményi reziliencia	Szakpolitikák a jövő generációiért
Németország	1.1. Dekarbonizáció megújuló hidrogén használatával 1.2. Éghajlatbarát mobilitás 1.3. Éghajlatbarát felújítás és építés	2.1. Az adatok mint a jövő nyersanyagai 2.2. A gazdaság digitalizálása 3.1. Az oktatás digitalizálása 5.1. A pandémiás reziliens egészségügyi rendszer megerősítése 6.1. Modern közigazgatás	1.1. Dekarbonizáció megújuló hidrogén használatával 1.2. Éghajlatbarát mobilitás 2.1. Az adatok mint a jövő nyersanyagai 3.1. Az oktatás digitalizálása 5.1. A pandémiás reziliens egészségügyi rendszer megerősítése	3.1. Az oktatás digitalizálása 4.1. A társadalmi befogadás erősítése	5.1. A pandémiás reziliens egészségügyi rendszer megerősítése 6.1. Modern közigazgatás	3.1. Az oktatás digitalizálása 4.1. A társadalmi befogadás erősítése
Görögország	1.1. Megújulás: a villamosenergia-hálózat rezilienciája, kapacitása és tárolási kapacitásai 1.2. Felújítás: város- és területrendezés és épületek felújítása 1.3. Töltés: töltőberendezések és töltőinfrastruktúra elektromos járművekhez 1.4. Az erőforrások fenntartható felhasználása, éghajlatváltozással szembeni reziliencia és környezetvédelem	2.1. Csatlakoztatás: száloptikás infrastruktúra, széles sávú kapcsolatok és 5G technológia, valamint új technológiák és -alkalmazások 2.2. Korszerűsítés: új technológiák, eszközök és infrastruktúra beépítése a közsférában, jobb szolgáltatások nyújtása a polgárok és a vállalkozások számára 2.3. A vállalkozások digitalizálása 3.1. A munkahelyteremtés és a munkaerőpiaci részvétel fokozása	1.4. Az erőforrások fenntartható felhasználása, éghajlatváltozással szembeni reziliencia és környezetvédelem 2.3. A vállalkozások digitalizálása 3.1. A munkahelyteremtés és a munkaerőpiaci részvétel fokozása 3.2. Oktatás, szakképzés és készségek 4.2. A közigazgatás korszerűsítése 4.3. Az igazságszolgáltatási rendszer hatékonyságának javítása.	1.1. Megújulás: a villamosenergia-hálózat rezilienciája, kapacitása és tárolási kapacitásai 1.2. Felújítás: város- és területrendezés és épületek felújítása 1.4. Az erőforrások fenntartható felhasználása, éghajlatváltozással szembeni reziliencia és környezetvédelem 2.2. Korszerűsítés: új technológiák, eszközök és infrastruktúra beépítése a közsférában, valamint	3.3. Az egészségügyi ellátás rezilienciájának, hozzáférhetőségének és fenntarthatóságának javítása 3.4. A hatékony és inkluzív szociálpolitikákhoz való hozzáférés javítása 4.1. Az adók növekedésbarátabbá tétele, valamint az adóigazgatás és az adóbeszedés javítása 4.2. A közigazgatás korszerűsítése 4.3. Az igazságszolgáltatási rendszer hatékonyságának javítása.	2.3. A vállalkozások digitalizálása 3.1. A munkahelyteremtés és a munkaerőpiaci részvétel fokozása 3.2. Oktatás, szakképzés és készségek 3.4. A hatékony és inkluzív szociálpolitikákhoz való hozzáférés javítása 4.5. A kutatás és az innováció előmozdítása

Tagállam	Zöld átállás	Digitális transzformáció	Intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés	Társadalmi és területi kohézió	Egészségügy, valamint gazdasági, társadalmi és intézményi reziliencia	Szakpolitikák a jövő generációiért
	2.2. Korszerűsítés: új technológiák, eszközök és infrastruktúra a közszférában, jobb szolgáltatások a polgárok és a vállalkozások számára 3.1. A munkahelyteremtés és a munkaerőpiaci részvétel fokozása 3.2. Oktatás, szakképzés és készségek 3.3. Az egészségügyi ellátás rezilienciájának, hozzáférhetőségének és fenntarthatóságának javítása 4.3. Az igazságszolgáltatási rendszer hatékonyságának javítása. 4.6. A kulcsfontosságú gazdasági ágazatok korszerűsítése és rezilienciájának javítása - Hiteleszköz	3.2. Oktatás, szakképzés és készségek 3.3. Az egészségügyi ellátás rezilienciájának, hozzáférhetőségének és fenntarthatóságának javítása 3.4. A hatékony és inkluzív szociálpolitikákhoz való hozzáférés javítása 4.1. Az adók növekedésbarátabbá tétele, valamint az adóigazgatás és az adóbeszedés javítása 4.2. A közigazgatás korszerűsítése 4.3. Az igazságszolgáltatási rendszer hatékonyságának javítása. 4.4. A pénzügyi ágazat és a tőkepiacok megerősítése 4.5. A kutatás és az innováció előmozdítása 4.6. A kulcsfontosságú gazdasági ágazatok korszerűsítése és rezilienciájának javítása - Hiteleszköz	4.5. A kutatás és az innováció előmozdítása 4.6. A kulcsfontosságú gazdasági ágazatok korszerűsítése és rezilienciájának javítása 4.7. A versenyképesség javítása, valamint a magánberuházások és a kereskedelem előmozdítása - Hiteleszköz	- jobb szolgáltatások nyújtása a polgárok és a vállalkozások számára 3.1. A munkahelyteremtés és a munkaerőpiaci részvétel fokozása 3.2. Oktatás, szakképzés és készségek 3.4. A hatékony és inkluzív szociálpolitikákhoz való hozzáférés javítása 4.6. A kulcsfontosságú gazdasági ágazatok korszerűsítése és rezilienciájának javítása	4.4. A pénzügyi ágazat és a tőkepiacok megerősítése 4.7. A versenyképesség javítása, valamint a magánberuházások és a kereskedelem előmozdítása	
Spanyolország	01. Fenntartható városi mobilitás 0.2. Felújítás 0.3. Agrár-élelmiszeripar és halászat	08. Villamosenergia-infrastruktúra 11. Közigazgatás 12. Iparpolitika	02. Felújítás 11. Közigazgatás 12. Iparpolitika 13. Kkv-knak nyújtott támogatás	02. Felújítás 10. Múltányos átállás 14. Turizmus 15. Digitális összeköttetések	04. Ökoszisztémák és biológiai sokféleség 05. Part menti erőforrások és vízkészletek 11. Közigazgatás	19. Digitális készségek 20. Szakképzés 21. Oktatás

Tagállam	Zöld átállás	Digitális transzformáció	Intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés	Társadalmi és területi kohézió	Egészségügy, valamint gazdasági, társadalmi és intézményi reziliencia	Szakpolitikák a jövő generációiért
	0.4. Ökoszisztémák és biológiai sokféleség 0.5. Part menti erőforrások és vízkészletek 0.6. Fenntartható, nagy távolságú mobilitás 0.7. Megújuló energia 0.8. Villamosenergia-infrastruktúra 0.9. Hidrogén 10. Múltányos átállás 12. Iparpolitika 28. A adórendszer reformja	13. Kkv-knak nyújtott támogatás 14. Turizmus 15. Digitális összeköttetések 16. Mesterséges intelligencia 19. Digitális készségek 22. Ápolási-gondozási ágazat, egyenlőség és befogadás	14. Turizmus 15. Digitális összeköttetések 16. Mesterséges intelligencia 17. Tudomány, technológia és innováció 24. Kulturális iparág 25. Audiovizuális	22. Ápolási-gondozási ágazat, egyenlőség és befogadás 23. Munkaerőpiaci reformok 30. Nyugdíjrendszer	12. Iparpolitika 13. Kkv-knak nyújtott támogatás 18. Az egészségügyi rendszer reformja 22. Ápolási-gondozási ágazat, egyenlőség és befogadás 27. Az adócsalás megelőzése 28. A adórendszer reformja 29. Hatékony közkiadások	
Franciaország	1. komponens – Az épületek felújítása 2. komponens – Biológiai sokféleség, körforgásos gazdaság, mezőgazdaság és erdészet 3. komponens – Környezetbarát infrastruktúra és mobilitás 4. komponens – Környezetbarát energiák és technológiák	6. komponens – Technológiai szuverenitás 7. komponens – Az állam, a területek és a vállalkozások digitalizálása és a kulturális ágazat támogatása	5. komponens – A vállalkozások támogatása 6. komponens – Technológiai szuverenitás	8. komponens – Foglalkoztatás, ifjúság, fogyatékoság, szakképzés 9. komponens – Kutatás-fejlesztés, egészségügy, területek	7. komponens – Az állam, a területek és a vállalkozások digitalizálása és a kulturális ágazat támogatása	8. komponens – Foglalkoztatás, ifjúság, fogyatékoság, szakképzés
Horvátország	1.1. Reziliencia, zöld és digitális gazdaság 1.2. Energetikai átállás a fenntartható gazdaságért	1.4. Versenyképes, energiatakarékos és hatékony közlekedési rendszer kialakítása 1.5. A természeti erőforrások	1.1. Reziliencia, zöld és digitális gazdaság 1.6. Fenntartható, innovatív és reziliens turizmus kialakítása	1.3. A vízgazdálkodás és a hulladékgazdálkodás javítása 4.1. A foglalkoztatási intézkedések, valamint a modern munkaerőpiac és	2.1. A közpolitikák és projektek megtervezéséhez és végrehajtásához szükséges kapacitás megerősítése	3.1. Az oktatási rendszer reformja 3.2. A kutatási és innovációs kapacitás fellendítése

Tagállam	Zöld átállás	Digitális transzformáció	Intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés	Társadalmi és területi kohézió	Egészségügy, valamint gazdasági, társadalmi és intézményi reziliencia	Szakpolitikák a jövő generációiért
	1.3. A vízgazdálkodás és a hulladékgazdálkodás javítása 1.4. Versenyképes, energiatakarékos és hatékony közlekedési rendszer kialakítása 2.1. A közpolitikák és projektek megtervezéséhez és végrehajtásához szükséges kapacitás megerősítése 6.1. Épületfelújítási kezdeményezés	felhasználásának javítása és az élelmiszer-ellátási lánc megerősítése 2.3. A társadalom és a közigazgatás digitális átalakítása 5.1. Az egészségügyi rendszer rezilienciájának megerősítése	2.1. A közpolitikák és projektek megtervezéséhez és végrehajtásához szükséges kapacitás megerősítése 2.9. A közbeszerzési keret megerősítése 3.2. A kutatási és innovációs kapacitás fellendítése	a jövő gazdasága jogi keretének javítása 4.2. A nyugdíjrendszer javítása a nyugdíjak jobb megfelelősége révén 4.3. A jóléti rendszerek javítása	2.2. A közigazgatási hatékonyságának további javítása 2.4. Az állami ingatlanok kezelésének javítása 2.5. Modern igazságszolgáltatás, amely megfelel a jövőbeli kihívásoknak 2.6. A korrupció megelőzése és az ellene folytatott küzdelem 2.7. A költségvetési keret megerősítése 2.8. A pénzmosás elleni keret megerősítése 4.3. A jóléti rendszerek javítása 5.1. Az egészségügyi rendszer rezilienciájának megerősítése	
Olaszország	- M2C1. Körforgásos gazdaság és fenntartható mezőgazdaság - M2C2. Megújuló energia, hidrogén, hálózat és fenntartható mobilitás - M2C3. Energiahatékonyság és épületfelújítás - M2C4. A földterületek és a vízkészletek védelme - M3C1. Vasúthálózatba irányuló beruházások	- M1C1. Digitalizáció, innováció és biztonság a közigazgatásban - M1C2. A termelési rendszer digitalizálása, innovációja és versenyképessége - M3C1. Vasúthálózatba irányuló beruházások - M4C1. Az oktatási szolgáltatások nyújtásának megerősítése: a	- M1C1. Digitalizáció, innováció és biztonság a közigazgatásban - M1C2. A termelési rendszer digitalizálása, innovációja és versenyképessége - M1C3. Turizmus és kultúra 4.0 - M2C1. Körforgásos gazdaság és fenntartható mezőgazdaság	- M1C1. Digitalizáció, innováció és biztonság a közigazgatásban - M2C1. Körforgásos gazdaság és fenntartható mezőgazdaság - M2C3. Energiahatékonyság és épületfelújítás - M2C4. A földterületek és a vízkészletek védelme - M3C1. Vasúthálózatba irányuló beruházások	- M1C1. Digitalizáció, innováció és biztonság a közigazgatásban - M1C2. A termelési rendszer digitalizálása, innovációja és versenyképessége - M1C3. Turizmus és kultúra 4.0 - M3C1. Vasúthálózatba irányuló beruházások - M3C2. Intermodalitás és integrált logisztika	- M1C1. Digitalizáció, innováció és biztonság a közigazgatásban - M4C1. Az oktatási szolgáltatások nyújtásának megerősítése: a bölcsődéktől az egyetemekig - M4C2. A kutatástól a vállalkozásig - M5C1. Foglalkoztatáspolitikai

Tagállam	Zöld átállás	Digitális transzformáció	Intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés	Társadalmi és területi kohézió	Egészségügy, valamint gazdasági, társadalmi és intézményi reziliencia	Szakpolitikák a jövő generációiért
	- M4C1. Az oktatási szolgáltatások nyújtásának megerősítése: a bölcsődéktől az egyetemekig - M4C2. A kutatástól a vállalkozásig	bölcsődéktől az egyetemekig - M4C2. A kutatástól a vállalkozásig - M5C1. Foglalkoztatáspolitikai - M6C2. Innováció, kutatás és a nemzeti egészségügyi szolgáltatások digitalizálása	- M2C2. Megújuló energia, hidrogén, hálózat és fenntartható mobilitás - M2C3. Energiahatékonyság és épületfelújítás - M2C4. A földterületek és a vízkészletek védelme - M3C1. Vasúthálózatba irányuló beruházások - M3C2. Intermodalitás és integrált logisztika - M4C1. Az oktatási szolgáltatások nyújtásának megerősítése: a bölcsődéktől az egyetemekig - M4C2. A kutatástól a vállalkozásig - M5C1. Foglalkoztatáspolitikai - M5C2. Szociális infrastruktúrák, háztartások, közösségek és harmadik szektor - M5C3. Különleges beavatkozások a területi kohézió érdekében	- M4C1. Az oktatási szolgáltatások nyújtásának megerősítése: a bölcsődéktől az egyetemekig - M5C1. Foglalkoztatáspolitikai - M5C2. Szociális infrastruktúrák, háztartások, közösségek és harmadik szektor - M5C3. Különleges beavatkozások a területi kohézió érdekében - M6C1. A helyi egészségügyi ellátáshoz szükséges helyi hálózatok, létesítmények és távoroslás - M6C2. Innováció, kutatás és a nemzeti egészségügyi szolgáltatások digitalizálása	- M5C1. Foglalkoztatáspolitikai - M5C2. Szociális infrastruktúrák, háztartások, közösségek és harmadik szektor - M5C3. Különleges beavatkozások a területi kohézió érdekében - M6C1. A helyi egészségügyi ellátáshoz szükséges helyi hálózatok, létesítmények és távoroslás - M6C2. Innováció, kutatás és a nemzeti egészségügyi szolgáltatások digitalizálása	M5C3. Különleges beavatkozások a területi kohézió érdekében

Forrás: Európai Számvevőszék, bizottsági szolgálati munkadokumentumok alapján.

VI. melléklet. – A Bizottság által a helyreállítási és rezilienciaépítési tervek becsült összköltségeivel kapcsolatban feltárt hiányosságok áttekintése az ellenőrzési mintában szereplő hat tagállam esetében

Tagállam	A költségvetésre adott „B” minősítés indokai
Németország	„A tervben bemutatott költségvetési információk összességében megfelelnek a költségvetésre vonatkozó minimumkövetelményeknek ... A tervben szereplő költségvetési információk eltérő részletességű adatokról és eltérő mélységű számításokról tanúskodnak.” „... a költségek észszerűsége, valószerűsége és adicionalitása ... elégséges mértékűnek bizonyult. A részletesebb becslések azonban növelhették volna az ezen elvek teljesítésével kapcsolatos bizonyosságot.”
Görögország	„Néhány projektet nem támasztanak alá kellőképpen hasonló projektek költségeivel, vagy a hivatkozott bizonyítékokhoz nem lehetett hozzáférni.”
Spanyolország	„...a költségek viszonylag kis hányadánál az alkalmazott módszertan nincs kellően kifejtve, az indoklás és a becsült költségek közötti összefüggés pedig nem eléggé egyértelmű ahhoz, hogy a költségek észszerűnek minősüljenek.” „...a költségek viszonylag kis hányadánál nem áll rendelkezésre elegendő historikus vagy összehasonlítható adat a fő költségtényezőkre vonatkozóan ahhoz, hogy a költségek valószerűnek minősüljenek.”
Franciaország	„Franciaország benyújtotta a standard sablonban foglalt költségvetési táblázatot, bár néhány információt, különösen az összehasonlítható költségvetési adatokra vonatkozókat nem tüntetett fel.” „Franciaország a javasolt költségbecslések egyikéhez sem nyújtott be független validálást.” „Bizonyos intézkedések esetében a költségvetés ismertetésében némi hiányosság mutatkozik, például a költségek ismertetése és indoklása nem terjed ki valamennyi alintézkedésre, a teljes költség megállapításához nem nyújtottak be számításokat; illetve néhány esetben nem nyújtottak be alátámasztó dokumentációt, pl. tanulmányokra vagy korábbi projektekre való hivatkozáskor.” „Probléma merült fel a több alintézkedésből álló intézkedésekkel kapcsolatban, ahol nem mindig teljesen egyértelmű a költségek egyes alintézkedésekhez való hozzárendelésével kapcsolatos módszertan.” „Néhány intézkedés esetében nem szolgáltak számításokkal a teljes költség meghatározásával kapcsolatban, vagy e számítások nem egyeztethetők össze a kért finanszírozással vagy a kapcsolódó mérföldkövekkel vagy célokkal.” „A költségvetéssel kapcsolatos információkat általában szakértői elemzések vagy korábbi tapasztalatok támasztják alá. Néhány intézkedés esetében nem szolgáltak egyértelmű magyarázattal arra vonatkozóan, hogy a becslések alapjául szolgáló múltbeli projekteket vagy tanulmányokat hogyan használták fel vagy igazították ki a bemutatott költségbecslések elkészítéséhez... Más intézkedések esetében nem nyújtottak be az alátámasztó dokumentációt.” „Az ilyen [keresletvezérelt] intézkedésekhez kapcsolódó előzetes költségbecslés elkerülhetetlenül korlátokba ütközik, mivel nem mindig lehet előre tudni, hogy pontosan mi fog megvalósulni.”
Horvátország	„Számos intézkedés esetében hiányosságok mutatkoztak a költségvetés ismertetésében, például a költségek ismertetése és indoklása nem terjed ki valamennyi alintézkedésre; a megadott módszertan és számítások nem mindig felelnek meg a javasolt összegeknek; és néhány esetben nem nyújtottak be alátámasztó dokumentációt, pl. tanulmányokra vagy korábbi projektekre való hivatkozáskor.” „Horvátország a javasolt költségbecslések egyikéhez sem nyújtott be független validálást.” „Visszatérő probléma merült fel a több alintézkedésből álló intézkedésekkel kapcsolatban, ahol gyakran nem teljesen egyértelmű a költségek egyes alintézkedésekhez való hozzárendelésével kapcsolatos módszertan.” „Bizonyos számú intézkedés esetében nem szolgáltak számításokkal a teljes költség meghatározásával kapcsolatban, vagy e számítások nem egyeztethetők össze a kért finanszírozással vagy a kapcsolódó mérföldkövekkel vagy célokkal.” „Néhány projektet nem támasztanak alá kellőképpen hasonló projektek költségeivel, vagy a hivatkozott bizonyítékokhoz nem lehetett hozzáférni.”
Olaszország	„Az Olaszország által a helyreállítási és rezilienciaépítési tervében szolgáltatott információk egyes esetekben a különböző uniós programokból várhatóan finanszírozandó konkrét költségvetéstípusokra utalnak, de a részletek nem mindig kellően egyértelműek, vagy egyszerűen nem szolgáltak ilyen részletekkel.”

Forrás: Európai Számvevőszék, bizottsági szolgálati munkadokumentumok alapján.

VII. melléklet. – A tagállamok ellenőrzési és végrehajtási struktúráinak áttekintése az ellenőrzési mintában szereplő hat tagállam esetében

Tagállam	Koordináló szerv	A rendszerek bizottsági szolgálati munkadokumentumokban való bemutatása
Horvátország	A Pénzügyminisztérium alá tartozó központi koordináló szerv	Többszintű irányítási, nyomonkövetési és végrehajtási struktúra: • az irányítóbizottság felel a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásának politikai irányításáért és nyomon követéséért; • a végrehajtási bizottság felel a helyreállítási és rezilienciaépítési terv általános nyomon követéséért és végrehajtásáért; • a Pénzügyminisztérium alá tartozó, a tervek szerint 2021 végéig létrehozandó szerv, amelynek feladata a helyreállítási és rezilienciaépítési terv operatív koordinálása és nyomon követése; • a Pénzügyminisztérium alá tartozó Nemzeti Alap, amely a kifizetési kérelmek és a vezetői nyilatkozatok elkészítéséért és benyújtásáért felel; • végrehajtó szervek és ügynökségek, amelyek az egyes konkrét intézkedések végrehajtásáért, valamint a projektek előrehaladásának nyomon követéséért felelnek.
Franciaország	Európa Ügyek Államtitkársága	• A végrehajtást adminisztratív szempontból a Gazdasági, Pénzügyi és Helyreállítási Minisztérium irányítja, szoros együttműködésben az államtitkársággal; • Az államtitkárság koordinálja a végrehajtási és nyomonkövetési folyamatot, és ennek során a „Helyreállítási Titkárság” támogatja, amely közvetlenül a miniszterelnök és a gazdasági, pénzügyi és helyreállítási miniszter alá tartozik; • A Helyreállítási Titkárság az egyes minisztériumok regionális prefektusaival és vezetőivel szoros együttműködésben az egyes intézkedések szintjén nyomon követi a végrehajtást. • Az összes érintett minisztérium szorosan nyomon követi a reformok végrehajtását. • A mérőföldkövek és célok ellenőrzését a komponensek végrehajtásáért felelős minisztériumokra ruházzák át. Minden minisztérium meghatározza a Gazdasági, Pénzügyi és Helyreállítási Minisztérium által meghatározott belső kontrollrendszert. • A hitelesítési, vizsgálati és ellenőrző látogatásokat kell szervezni e rendszerek hatékonyságának biztosítása és a továbbított adatok minőségének ellenőrzése érdekében. • A szakminisztériumok által elvégzendő irányítás és ellenőrzések a még fejlesztés alatt álló „chartes de gestion”-ban szerepelnek.
Németország	Szövetségi Pénzügyminisztérium	• A Pénzügyminisztériumon belül egy külön erre a célra létrehozott egység a többi szakminisztériummal együttműködve fogja nyomon követni a végrehajtást, valamint koordinálni az előrehaladás nyomon követését és az arról való beszámolást. • Ez az egység végzi majd az összes pénzügyi adat minőségi ellenőrzését és nyújtja be a kifizetési kérelmeket. • Az egység koordinációs funkciója a bevett nemzeti mechanizmusokon és szabályozásokon alapul. • Az egységet megfelelő tapasztalattal és szaktudással rendelkező közgazdászokból és költségvetési ellenőrzési szakértőkből álló csapat alkotja.
Görögország	A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz koordinációs ügynöksége	• A végrehajtás és a nyomon követés koordinálására szolgáló fő szerv a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz koordináló, közelmúltban létrehozott ügynökség lesz, amely az Európai Bizottság és a görög hatóságok közötti (egyetlen) kapcsolattartóként működik. • Felel a mérőföldkövek és célok teljesítésének ellenőrzéséért, a projektek előrehaladásának aktív nyomon követéséért, valamint a kifizetési kérelmek Európai Bizottsághoz való benyújtásáért azok befejezésének ellenőrzését követően. • Az egyes konkrét intézkedések végrehajtásáért való általános felelősség az illetékes minisztérium hatáskörébe tartozik.

Tagállam	Koordináló szerv	A rendszerek bizottsági szolgálati munkadokumentumokban való bemutatása
		- A helyreállítási és rezilienciaépítési terv valamennyi intézkedését az illetékes minisztérium által kijelölt nemzeti szervek („végrehajtó szervek”) hajtják végre. - Végezetül a Pénzügyi Ellenőrzési Bizottság, amely a Pénzügyminisztérium Költségvetési Politikája Főtitkárságának (Államháztartási Hivatal) részét képezi, biztosítja a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveinek betartását.
Olaszország	A Gazdasági és Pénzügyminisztérium alá tartozó központi koordináló szerv	Számos koordinációs struktúrát kell létrehozni a helyreállítási és rezilienciaépítési terv nyomán követésére és végrehajtására. - a Miniszterek Tanácsának elnöksége alatt létrehozott irányítóbizottság, amelynek feladata a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásának irányítása és koordinálása; - a szociális párbeszéddel foglalkozó tanácsadó testület, amely a szociális partnerek és más érdekelt felek, köztük helyi szervezetek képviselőiből áll; - a Miniszterek Tanácsának elnöksége alatt létrehozott technikai titkárság, amely támogatja az irányítóbizottság és a tanácsadó testület tevékenységét; - a Gazdasági és Pénzügyminisztérium központi koordinációs struktúrája, amelynek feladata az RRP végrehajtásának átfogó koordinálására és nyomon követése (többek között a mérföldkövekkel és a célokkal kapcsolatban), az eljárások és kiadások szabályszerűségének ellenőrzése és a beszámolás, valamint a végrehajtási szakaszok technikai és operatív támogatása. Egyúttal nemzeti szinten egyedüli kapcsolattartó pontként működik az Európai Bizottság számára. - A Gazdasági és Pénzügyminisztérium a helyreállítási és rezilienciaépítési terv eredményeinek értékelését is biztosítja. - Minden egyes központi hatóság szintjén meg kell határozni a koordinációs struktúrákat, amelyek feladata a vonatkozó beavatkozások irányítása, nyomon követése, jelentése és ellenőrzése, többek között a végrehajtás felügyelete, valamint a mérföldkövek és célok elérése felé tett előrehaladás tekintetében. - Ideiglenes személyzet felvételét tervezik a nyomon követéssel és végrehajtással kapcsolatos igazgatási kapacitás megerősítése érdekében; - új integrált informatikai rendszert („ReGiS”) hoznak létre, és a jelenlegi rendszereket kiigazítják a ReGiS üzembe helyezéséig. - A Gazdasági és Pénzügyminisztériumon belül az Európai Unióval Folytatott Pénzügyi Kapcsolatok Főfelügyelőségének feladata az ellenőrzési rendszerek koordinálása és az ellenőrzések lefolytatása az Állami Területi Számlák Hivatalának támogatásával.
Spanyolország	A Pénzügyminisztériumon belül az európai alapokért felelős főtitkárság.	- A Kormány elnöke által elnökölt Helyreállítási, Átalakítási és Rezilienciaépítési Bizottság követi nyomon a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtását. - Munkáját a közigazgatás 20 tagjából álló technikai bizottság segíti, amelynek elnöke az európai alapokért felelős főtitkárság. Az európai alapokért felelős főtitkárság készíti el a kifizetési kérelmeket. - A Pénzügyminisztériumon belül újonnan létrehozott, európai alapokért felelős főtitkárság lesz az Európai Bizottsággal szemben felelős hatóság. Kulcsszerepe lesz a kifizetési kérelmek benyújtásának ellenőrzésében. - A kapcsolódó mérföldkövek és célok elérésére irányuló intézkedések megtételéért felelős minisztérium - Az Államigazgatási Főfelügyelő ellenőrzéseket fog végezni a mérföldkövek és célok elérésének, valamint az elért eredményeknek az igazolására.

Forrás: Európai Számvevőszék, bizottsági szolgálati munkadokumentumok alapján.

VIII. melléklet. A végrehajtásra, a nyomon követésre és a kontrollrendszerekre vonatkozó egyedi mérföldkövek áttekintése a mintában szereplő hat tagállam esetében

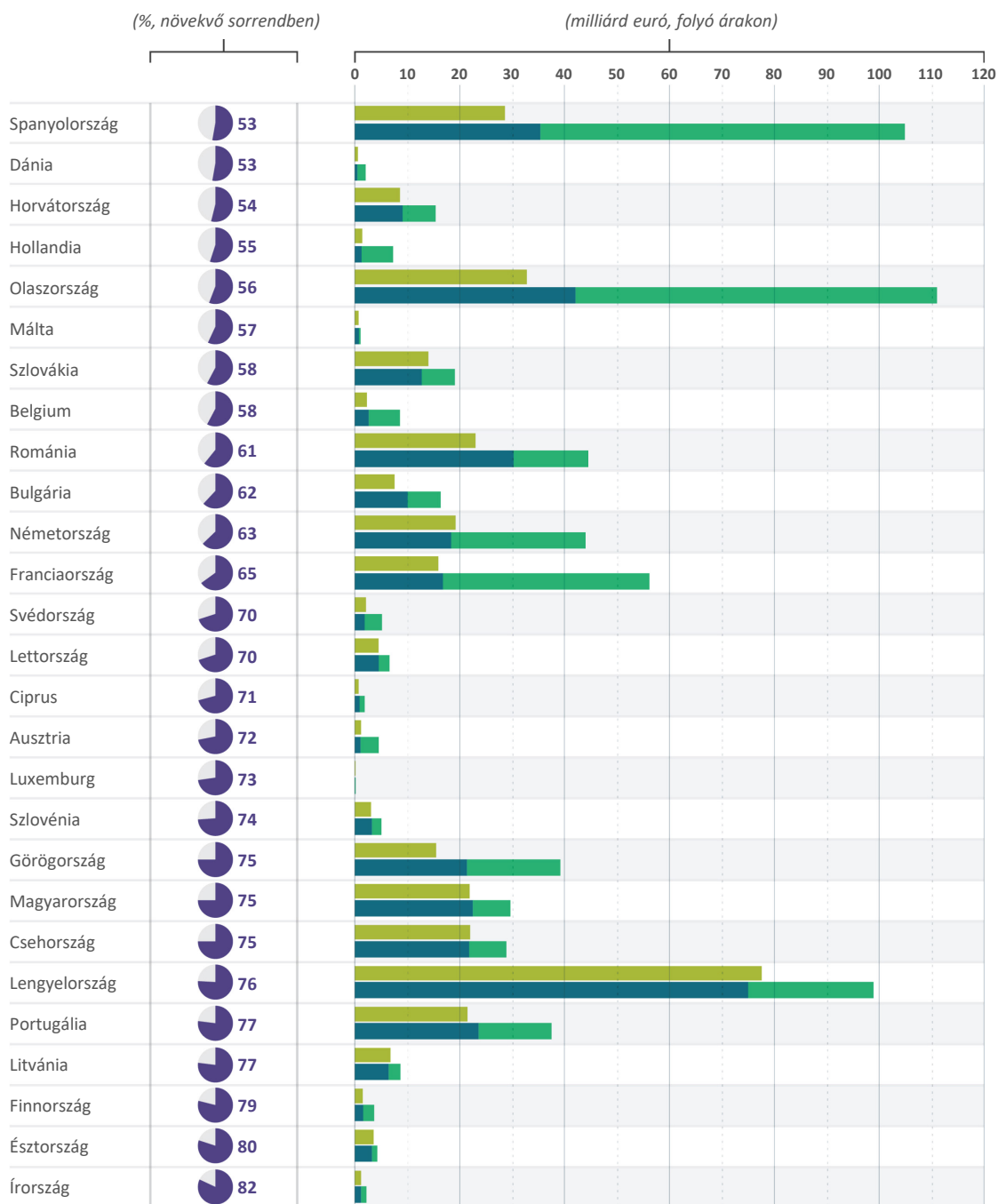
Tagállam	Egyedi mérföldkövek
Németország	Nincs további mérföldkő
Görögország	Az ellenőrző hatóság jogi megbízásának hatálybalépése és az ellenőrzési és kontrollrendszer létrehozása, amely a) az biztosítja az adatgyűjtést, valamint a mérföldkövek és célok elérésének nyomon követését; b) lehetővé teszi a vezetői nyilatkozatok és az ellenőrzési összefoglaló, valamint a kifizetési kérelmek elkészítését, és c) az első kifizetési kérelem benyújtása előtt kialakítja a kedvezményezettek, vállalkozókra, alvállalkozókra és tényleges tulajdonosokra vonatkozó adatoknak az RRF-rendelet 22. cikkével összhangban történő összegyűjtéséhez és tárolásához szükséges eljárásokat. A rendszer létrehozásáról külön ellenőrzési jelentést kell készíteni. Amennyiben a jelentés hiányosságokat tár fel, az ellenőrzési jelentésnek korrekciós intézkedéseket kell javasolnia. [19–16968 Technikai segítségnyújtás]
Spanyolország	- Olyan integrált információs rendszer megvalósítása, amely lehetővé teszi a) az RRP, valamint a mérföldkövek és célok megvalósítására és elérésének nyomon követésére vonatkozó információk feltöltését; b) a vezetői nyilatkozatok és az ellenőrzési összefoglaló, valamint a kifizetési kérelmek elkészítését, és c) a kedvezményezettek, vállalkozókra, alvállalkozókra és tényleges tulajdonosokra vonatkozó adatoknak az RRF-rendelet 22. cikkével összhangban történő összegyűjtését és tárolását. A használt rendszerről külön ellenőrzési jelentést kell készíteni. Amennyiben a jelentés hiányosságokat tár fel, az ellenőrzési jelentésnek korrekciós intézkedéseket kell javasolnia. [C11.I5] - A helyreállítási és rezilienciaépítési terv és a kiadások számviteli végrehajtásának nyomon követésével kapcsolatos eljárásokat és az ezzel kapcsolatban megosztandó információk formátumát meghatározó rendelet hatálybalépése. [C11.R5]
Franciaország	Ellenőrzések és ellenőrzési eljárások kialakítása a következő két elem segítségével: a) a miniszterelnök által aláírt körlevél, amely meghatározza a koordináló szerv és a minisztériumok szerepét és felelősségi körét, valamint a mutatókkal kapcsolatos adatok gyűjtésével és tárolásával kapcsolatos eljárást, beleértve azok megbízhatóságának és a végső címzettek valamennyi típusából gyűjtött adatokhoz való hozzáférésnek a biztosítását is; b) a tervezett ellenőrzési stratégia leírását tartalmazó jelentés véglegesítése, beleértve a kifizetési kérelmekkel kapcsolatos ellenőrzési munka leírását is.
Horvátország	- Az európai uniós programok végrehajtási rendszerét ellenőrző ügynökség alapszabályának módosításai meghatározzák az ügynökségnek a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervhez kapcsolódó rendszerellenőrzések és kontrollok létrehozására és végrehajtására vonatkozó megbízatását. [C2.1. R2] - A helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtási, ellenőrzési és kontrollrendszerének létrehozása: az helyreállítási és rezilienciaépítési tervvel kapcsolatos rendszerben részt vevő szervekre vonatkozó határozat meghatározza a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátásával megbízott illetékes hatóságokat és felelősségi köröket. [C2.1.R2] - Az igazgatási kapacitás értékelése: munkaterhelés-elemzéseket kell végezni a vonatkozó irányítási és kontrollrendszerekben részt vevő intézmények számára, figyelembe véve a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből eredő terheket is. [C2.1.R2] - A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásának nyomon követésére szolgáló működőképes adattárrendszernek kell rendelkezésre állnia. A rendszernek legalább a következő funkciókat kell tartalmaznia: a) adatgyűjtés, valamint a mérföldkövek és célértékek elérésének nyomon követése; b) az RRF-rendelet 22. cikke (2) bekezdése d) pontjának i–iii. alpontjában előírt adatok gyűjtése, tárolása és az azokhoz való hozzáférés biztosítása. [C2.1. R2]
Olaszország	A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtásának nyomon követésére szolgáló működőképes adattárrendszernek kell rendelkezésre állnia. A rendszernek legalább a következő funkciókat kell tartalmaznia: a) adatgyűjtés, valamint a mérföldkövek és célértékek elérésének nyomon követése; b) az RRF-rendelet 22. cikke (2) bekezdése d) pontjának i–iii. alpontjában előírt adatok gyűjtése, tárolása és az azokhoz való hozzáférés biztosítása. [M1C1–68, 1.9. reform]

Forrás: Európai Számvevőszék, bizottsági szolgálati munkadokumentumok alapján.

IX. melléklet. – A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz maximális pénzügyi hozzájárulása az európai strukturális és beruházási alapok felhasználási arányához és allokációihoz viszonyítva

2014–2020-as európai strukturális és
beruházási alapok: felhasználási arány¹

A 2014–2020-as kohéziós politikához rendelt források²
A 2021–2027-es kohéziós politikához rendelt források³
A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközhöz rendelt források³

Források:

¹ Európai Bizottság. Kohéziós adatok: uniós kifizetések összesen országonkénti bontásban (2022. június 1-jén). Megjegyzés: Támogatás-felhasználási arány – az adott tagállamnak kiosztott teljes forrásból kifizetett összeg százalékos aránya.

² Az Európai Parlament Kutatószolgálat, <https://epthinktank.eu/2014/05/07/structural-and-cohesion-funds-in-the-member-states-an-overview/allocations2014-2020/>.

³ Európai Bizottság. A 2021–2027-es hosszú távú uniós költségvetés és a NextGenerationEU: Tények és adatok.

Rövidítések

CSR: Országspecifikus ajánlás

DG ECFIN: Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság

DNSH: A jelentős károkozás elkerülését célzó elv

RECOVER: A Főtitkárság Helyreállítási és Rezilienciaépítési Munkacsoportja

RRF: Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz

RRP: Helyreállítási és rezilienciaépítési tervek

SWD: Bizottsági szolgálati munkadokumentum

Glosszárium

A jelentős károkozás elkerülése: Az az elv, miszerint a beruházási intézkedések nem járhatnak jelentős káros környezeti hatással.

Bizottsági adatbányászati és kockázatértékelő rendszer: A Bizottság által kifejlesztett adatbányászati és kockázatértékelő eszköz, amely támogatja az irányító hatóságokat az európai strukturális és beruházási alapok és a közös agrárpolitika alapjainak igazgatásában és kezelésében.

Digitalizáció: A digitális technológia és a digitalizált információk fokozottabb integrálása és felhasználása a folyamatok és feladatok egyszerűbbé, gyorsabbá, hatékonyabbá, illetve gazdaságosabbá tétele érdekében.

Európai szemeszter: Éves ciklus, amely keretet biztosít az uniós tagállamok gazdaságpolitikáinak összehangolásához és az előrehaladás nyomon követéséhez.

Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz: A Covid19-világjárvány és a zöld és digitális transzformáció gazdasági és társadalmi hatásainak enyhítését célzó uniós pénzügyi támogatási mechanizmus.

Helyreállítási és rezilienciaépítési terv: A tagállam által a Helyreállítási és Rezilienciaépítési eszköz keretében tervezett reformokat és beruházásokat tartalmazó dokumentum.

NextGenerationEU: Finanszírozási csomag, amelynek célja, hogy segítse az uniós tagállamokat a Covid19-világjárvány gazdasági és társadalmi hatásaiból való kilábalásban.

Országspecifikus ajánlás: Éves iránymutatás, amelyet a Bizottság az európai szemeszter részeként ad ki az egyes tagállamoknak makrogazdasági, költségvetési és strukturális politikáikról.

Személyzeti munkadokumentum: Akár belső, akár intézményen kívüli megvitatás céljára készített, nem kötelező erejű bizottsági dokumentum.

A Bizottság válaszai

<https://www.eca.europa.eu/hu/Pages/DocItem.aspx?did=61946>

Időrendi áttekintés

<https://www.eca.europa.eu/hu/Pages/DocItem.aspx?did=61946>

Ellenőrző csoport

Ellenőrzéseinek eredményeit a Számvevőszék különjelentésekben mutatja be, amelyek egy adott költségvetési területhez kapcsolódó uniós szakpolitikákkal és programokkal, illetve az irányítással kapcsolatos kérdésekkel foglalkoznak. Hogy ellenőrzési munkája maximális hatást érjen el, témái megválasztásakor és feladatai megtervezésekor a Számvevőszék tekintetbe veszi a teljesítmény-, illetve megfelelőségi kockázatokat, az érintett bevétel vagy kiadás nagyságát, a várható fejleményeket, valamint a politika és a nagyközönség érdeklődését.

Ezt a teljesítmény-ellenőrzést a piacsabályozás és versenyalapú gazdaság ellenőrzésére szakosodott, Mihails Kozlovs számvevőszéki tag elnökölte IV. Kamara végezte. Az ellenőrzést Ivana Maletić számvevőszéki tag vezette, Sandra Diering kabinetfőnök és Tea Japunčić kabinetattasé, Sabine Hiernaux-Fritsch ügyvezető, Giuseppe Diana feladatfelelős, valamint Daniela Hristova, Marion Schiefele és Jacques Sciberras számvevők támogatásával. Nyelvi támogatás: Michael Pyper.

Ivana Maletić

Sandra Diering

Tea Japunčić

Giuseppe Diana

Marion Schiefele

Jacques Sciberras

Michael Pyper

SZERZŐI JOGOK

© Európai Unió, 2022

Az Európai Számvevőszék dokumentumainak felhasználását a nyíltadat-politikáról és a dokumentumok további felhasználásáról szóló [6–2019. sz. számvevőszéki határozat](#) szabályozza.

Ellenkező rendelkezés (pl. egyedi szerzői jogi nyilatkozatokban foglaltak) hiányában az Európai Unió tulajdonában lévő számvevőszéki tartalmak a [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licenc](#) alá tartoznak. Ezért főszabály szerint a további felhasználás a forrás és a változtatások megfelelő feltüntetésével megengedett. A Számvevőszéktől származó tartalmak további felhasználásakor azok eredeti értelme és mondanivalója nem torzulhat. A Számvevőszék nem vonható felelősségre a továbbfelhasználás esetleges következményeiért.

Ha az adott tartalomban azonosítható magánszemélyek is érintettek (például ha egy kép a Számvevőszék munkatársait ábrázolja vagy harmadik fél is szerepel a források között), adott esetben további engedélyt is be kell szerezni.

Amennyiben ez megtörtént, akkor a vonatkozó engedély érvényteleníti a fenti általános érvényű engedélyt, és az abban foglalt, egyértelműen meghatározott felhasználási korlátozások érvényesek.

Az olyan tartalmak felhasználásához vagy reprodukálásához, amelyek nem az Európai Unió tulajdonát képezik, adott esetben közvetlenül a szerzői jog tulajdonosától kell engedélyt kérni.

Fotók, 1. ábra: © Depositphotos.

Az iparjogvédelem alatt álló szoftverek és dokumentumok – pl. szabadalmak, márkajelzések, bejegyzett formatervezési minták, logók és nevek – nem tartoznak a Számvevőszék továbbfelhasználási politikájának hatókörébe.

Az Európai Uniónak az europa.eu címtartomány alá tartozó intézményi weboldalai külső oldalakra mutató hivatkozásokat is tartalmaznak. Ezek nem tartoznak a Számvevőszék hatáskörébe, ezért ajánlott elolvasni az ott közzétett adatvédelmi és szerzői jogi rendelkezéseket.

Az Európai Számvevőszék logójának használata

Az Európai Számvevőszék logója kizárólag a Számvevőszék előzetes hozzájárulásával használható fel.

PDF	ISBN 978-92-847-8732-6	ISSN 1977-5733	doi:10.2865/115064	QJ-AB-22-019-HU-N
HTML	ISBN 978-92-847-8720-3	ISSN 1977-5733	doi:10.2865/137510	QJ-AB-22-019-HU-Q

2021 februárjában az Európai Parlament és a Tanács elfogadta a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló rendeletet: az eszköz célja, hogy mérsékelje a Covid19-világjárvány gazdasági és társadalmi hatásait. Az Unió pénzügyi támogatásának igénybe vételéhez a tagállamoknak nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervet kell benyújtaniuk. Megvizsgáltuk ezen nemzeti tervek Bizottság általi értékelését és megállapítottuk, hogy az a folyamat összetettségét és az időkorlátokat figyelembe véve összességében megfelelő volt. Az eljárással kapcsolatban azonban több hiányosságot, a tervek sikeres végrehajtásával kapcsolatban pedig több kockázatot is feltártunk. Több ajánlást fogalmazunk meg annak érdekében, hogy a jövőben javuljon a Bizottság értékelési eljárása és csökkenjenek a tervek végrehajtását érintő kockázatok és kihívások.

A Számvevőszék különjelentése az EUMSZ 287. cikke (4) bekezdésének második albekezdése alapján.

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

Az Európai Unió
Kiadóhivatala

EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Telefon: +352 4398-1

Megkeresés: eca.europa.eu/hu/Pages/ContactForm.aspx

Weboldal: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors